

310594

దినము ప్రకటింపబడును

పట్టణము 1923 వ సం॥ జూన్ నెల 1-వ తేది శుక్రవారము
విధి రోడ్లారి నామ సంవత్సరము, అధిక శ్రేష్ఠమాస బహుళ ద్వితీయ ౨.

జనము అన్ని నోవ్వలకు మంచివ

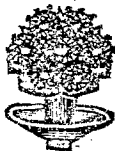

గాయము పుండ్లకు మునముయినము

తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండద

న్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పమాది.
మంచభాషచిట్టిని సూచికొనిన మోసముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశములందంతటను
ముడిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 శంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మావద్ద నగలను కొనకుండిన
సారి కొనిచూడకోరెదము.

మొక్కపుడకలు, సాధారణ బేసరీలు, బేసరీలు, అంటుపోగులు మున్నగువి
కొనుటలోనుండును. మావద్దలేనివి మీ
మీరకు సకాలమున తయారుచేసి యిక్క
కొని వైకము తిరిగి యిచ్చెదము. చొక్కపు వెండికి, సహాయముగారమునకు
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలరత్నము, 25 చైవాబజారులోడు, మదరాసు.

ంగుటకు - మెడలులు - కవలు

వెండి మెడలు 1-కి రూ 3 నుంచి 6-0-0
సరదు బంగారు ... 15 ,, 100-0-0
వెండికవ ... 12 ,, 100-0-0

దముగ చేయించి - యున్నాము. పలుకకములు చేయబడి సిద్ధ
హుమూనపు తీకలువచ్చినవి. 371
మరల వేరేవారివద్ద ఎప్పుడు తెప్పించుటకు ప్రయత్నించుచేయరు
లరి మార్పు నగర వేటు, బెంగుళా సిటీ.

ంగుళూరు మేలు పట్టుచీర

దు, మేళుదుము, ఎటుపు, రోజూ, ఆకాశీధర్మము, అర
పట్టుచీరలును, సరిగ చేసిన పట్టుచీరలను మావద్ద సిద్ధముగా
కత్తగా తీతుణమే సంపాదించును. శ్రీ పీఠేనిహా పాపము తీ
యివ్వబడును. బి.పారి మాతో బేరము చేసేచూచిన

సుబ్బరాయశెట్టి అండుబ్రదర
పట్టుజువిలివర్తకులు, చౌక్, బెంగుళూ

వెండివది! 685 క్రొత్తచరిత్ర
బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల
రోషనారాశివా
అను నాటకము వెల రూ 1-0-1
వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సున
వాచునగును.

మలయచందనము
గనేరియా అను పెగోగమునకు కుశారము
భయము లేదు. పిచికారితో పని లేదు.
ఎటుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల నెగోగమును మూడు
పూటలలో మాన్పును. శ్రీల కనుమ
వ్యాధులకు కూడ ఇది రాశోషధము,
(1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0
గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం (గోదావరిజిల్లా.)

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము
మలభమై అనుభవసిద్ధమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు సప్తసంగ్రహము
ప్రతియింటనుండదగినది అందరుచేయదగిన మందులు 15 1-4-0
385 (2) వి.పి. 0-6-0
ఆరోగ్యదర్శనము:— వ్యాధులను రాకుండా కాపాడు
కొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది
1 కి 0-6-0 వి.పి. 0-4-0
ఆయుర్వేదచరిత్ర:— ఆరోగ్య వైద్య, కారీక, నిధాన
వస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగు విషయముల వైద్యపుత్తి.
మరిది యుచితము గందారు 1-0
వై 8 ని ఏకకాంక్ష లకు పం
ఆయుర్వేద.

కృష్ణాజిల్లా ప్రథమ ఎయిడెడ్ ఎలిమెంటరీ స్కూల్ కార్యనిర్వాహకుల మహాసభ, బెజవాడ

శ్రీమహాశాంతిరాత్రి గాత్రే నానందవర. (27-5-23)

ఆధ్యక్షకోసన్యాసము

శ్రీమహాశాంతిరాత్రి గాత్రే నానందవరము

భాగములు ముగియఁజేయుట

ప్రథమ భిక్షు మొత్తము

మన కృష్ణాజిల్లా ప్రాథమిక విద్యా

సంస్థానమునకు. ఈ జిల్లాలో గల

అందర జిల్లాలోని లేక పోవుటయే

మొత్తముమీద నుమాట 2248

నీటిలో లోకల్ బోర్డులు

గల 303 నిర్వహించుచున్నవి.

దానమువలన నున్నది. మన

సంస్థానములలో మనము 1188

మిషన్ ఎయిడెడ్ స్కూళ్లు

కల జిల్లాలో ప్రాథమిక విద్యా

సంస్థానమునకు విద్యాసంస్థల

విద్యమును నిర్వహించుచున్నది.

నీ రోజుదినమునకు గతమున

గతమున మొత్తమునకు లోకల్ బోర్డుల ద్వారా యొక

విద్యార్థికి 25 రూపాయల నీ యొక రూపాయ

కాక కేవలమునున్నది. గత సంవత్సరము 21 వ

సంవత్సరమునకు 157823 ఎలిమెంటరీ విద్యార్థులు

అట్టి విద్యార్థులైనారు. ఇందులో మిషన్ వారిలకు

మిషన్ ఎయిడెడ్ స్కూళ్లకు 157823 లు గ్రామీణులు

యొకరినొకరు. కాన్స్టేబుల్ వారు, లోకల్ బోర్డులు కలసి

570156 లు ప్రాథమిక విద్యా ప్రచారమునకు నిర్వహించి

నది. ఇందులో 418223 లు లోకల్ బోర్డులు, మిషన్ వారి

సంస్థానములు భిక్షులైనారు తెలియజేయు.

గ్రామీణుల వల వృద్ధి చేయబడవలెను?

ప్రస్తుతము మన పాఠశాలల కిచ్చుచున్న గ్రామీణు

స్కూలు లేక అధిక పరిశీలనలపట్టి యోచించినచో చాల తక్కు

వలయును. మిషన్ వారి సామర్థ్యమునకు గలమునైన సరిపోవుట

తదన ఎల్లరు ఎలిమెంటరీ స్కూలు. దేశమున ప్రతిసంవత్సర భిక్షు

తండు మనకు తెలుసు. ఇంతెంతటి మొత్తము మొత్తము

జీతము కలిగిపోయిందో అది నిర్వహించు కేవల భిక్షులకు అప్పు

కు మనకు తెలుసునప్పుడు యితర కష్టముల మాటయేలే. ప్రభు

త్వము వారున దేశ అధిక పరిశీలనలపట్టి యోచించి ప్రతి

జిల్లాలో జరిగియున్న పరిస్థితులను. కాన్స్టేబుల్ వారున

పాఠశాలను. అయితే జీతములనుగూడ మిషన్ వారున

కేవలముగూర్చి పాఠశాలల యోజనయందే యోచించి. నేడు

కాక పోయిన కేవలము కష్టము వృద్ధిచేయక కష్టము. అట్టి

సంస్థానమునకు యోచనాత్మకములు నీ సమస్యను తెచ్చుచున్న

యొన్నది. ఈ యోచనాత్మక కేవలము సమస్యను మనము

గా యోచన. కాన్స్టేబుల్ వారిలకు మనకు తెలుసు జీతము

జీతములు వారు కోరిక భార్యమే వృద్ధి కష్టము కష్టము.

మన భిక్షులకునైనయొన్నది. ఒక కేవల నిర్వహించి విద్యా

సంస్థానము కోర్కె ప్రాంతముల అందులలో పెట్టబడినది. కోర్కె సం

స్థానము ప్రజలకు తెలుసు. ఇందువల్ల సమాజ

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కారల ద

కష్టమును నూతన మంత్రిగాక పరిశీలనను నూతనో నూతన

యనియు సంజీవము గలుగుటలో వింతలేదు. ఎయిడెడ్ స్కూ

ళ్లకు విశేష గ్రాంటు నిచ్చి ప్రోత్సహించుచో కేవలము పె

ట్టు విద్యాలయములు స్థాపించుట విద్యార్థుల పై యొక్క

గతము మొత్తమునకు విశేష సామర్థ్య వ్యయము జీతమున

ల మొత్తమునకు లభించుట మనకు తెలుసు. నేను కార్యసేవకు

దుగా నుండి అంత విశేష సామర్థ్యము పడుచున్న నిర్వహించు

చున్న విద్యాలయములకు నూటికి 50, 100 రేటు ప్రభుత్వము

పెచ్చు గ్రాంటు స్కూలు గ్రాంటుకు కలిపి ఎక్కువైనచో కా

న్స్టేబుల్ వారు మంజూరుచేసినను జీతము గ్రాంటు

రేటు చాల తక్కువైనందున, మా భిక్షు పెచ్చుగను

కను 2600 లు ఎక్కువమైన మాత్రమే సామర్థ్యము నిర్వహించు

లసి కష్టమునది దేశము నిర్వహించు రేటుల నిర్వహించు కా

నలసికష్టమునది స్పష్టమైనది. జిల్లా మొత్తముమీద మన ఎ

యిడెడ్ స్కూళ్లకు నూటికి 50 రేటు పెచ్చుతో గ్రాంటు

యిచ్చుచి 75 వుండునో తుండవో? ఇందులకు ఎక్కువైన భిక్షు

పలేక దేశమున కొందఱు సేవకులు, మిషన్ సంస్థానములు కను

విద్యాలయములకు మనాసి కేవలమున కష్టమునున్నది. గత సం

వత్సరములో 160 స్కూళ్లు మనాసి కేవలమున కేవలమునున్నది.

ఇంతే కాదు. సంవత్సర మంతయు జీతము మేరకు పాఠశాల

నిర్వహించునను మంత్రిగారి కేవల ప్రయోగము అయినచో సామకు

కు 26-0-0 లు, గ్రాంటు కష్టములతో లేనచో, చిక్కను అనగా

రేటు 26-0-0 లు లోకము, 0-4-6 కూలి దొరికినదన్నమాట

ఇంతటి ఏ యితర పరిశోధనా జూనియరును నెలకు 20-0-0

మీదము గడిచగలదు. ఉపాధ్యాయులకు నూతనుల కంటే

ముప్పైరూపాయల ప్రభుత్వము పంపించిన దలచి కాబోయి చాలామంది

జీతము మేరకు స్కూళ్లు మనాసియందుకును కలగెదను. ఇంత

తేలే! మా సంస్థానము పడుచున్న సామర్థ్య లేక విద్యాలయములు

మనాసికేవలము దట్టించిన దనిన కాదు. ప్రాథమికముల నన్ని

టిని ప్రభుత్వమునకునీ కేవలము స్కూలు ప్రభుత్వము గ్రాంటు

యిచ్చుచిగాని ఎయిడెడ్ స్కూళ్లు నిర్వహించుటకు సేర వని నాకు

తట్టుకున్నది. కేవలమునకును పరిశీలించి కార్యనిర్వాహకులు

సేవసంస్థానములు నిర్వహించుట గాతుండునటుల విద్యార్థుల

జాతులను భర్తయే యున్నది.

ప్రభుత్వ స్కూలు.

1. కేవలము ప్రయోగము 360

2. జీతము ప్రయోగము కానివారు 180

3. మంత్రిగారి కేవలము ప్రయోగము 198

4. జీతము కానివారు 120

5. లోకము ప్రభుత్వము 150

6. జీతము ప్రయోగము కానివారు 84

జీతము గ్రాంటు వృద్ధిచేయుటను గూర్చి ప్రభుత్వ

కోశము మనము సలహాచేసి యున్నది. ఈ గ్రాంటు మొత్తము

సామకున కర్తవ్యమును నిర్వహించుచున్న విద్యార్థులకు

నిర్వహించు జీతములు యిచ్చుటలో అప్పుడప్పుడు కష్టముగా

నున్నటుల కాబోతుంది నాతో తెలియుండేది. కాబట్టి మనము

నెలల కోక కర్తవ్యము అనగా సామకు 4 కర్తవ్యములు

గ్రాంటు సామకు యిచ్చు ఏర్పాటును కాన్స్టేబుల్ వారు నిర్వహించు

కేవలము కార్యనిర్వాహకులకు కేవలము నూతనుని నూతను

యొన్నది.

చేతిపనులు

మన ప్రాథమిక పాఠశాలలలో విద్యార్థుల పాటు

స్వల్ప పాఠశాలకు భాగముగానీ పిల్లవానికి గలగతయు

టక్కుతాళుకొనునది నాకునీ తెలియన్నది. ఈ ప్రాథమిక

విద్య విద్యార్థులకు స్వల్పభాగము మలకతయునైనా గాని కరువు

నివహించు. విద్యార్థుల విద్యార్థులసంఖ్యను స్వల్పభాగము

నను కేవలమునకును విన్న గృహ పరిశీలన భాగములకేవలము

నూతను. మనకు, నేత, అట్టులతో పెట్టుల కేవలము

నూతను, కాగితముతో నూతనుల కేవలము

లక్షలు మున్నగు చేతిపనులు కేవలము

రూపాయ నిర్వహించుచున్న ఉన్నత ప్రాథమిక

వైన నూతనులకునీ చాలి లోకము

లక్షలు 2 గంటల కాలము ఉత్సాహముతో

నిర్వహించు. వీరలు తయారుచేసిన అట్టు

లక్షలు మొత్తము, నేసిన నూతను, చాపము

ఉన్నచో విద్యార్థులు, ప్రేమకును పరిశీలించి

కానియుండేది. కాబట్టి మన విద్యార్థులకు

నీ కోర్కెనైన ప్రజలకు తెలుసు. అప్పుడు

మనము చేసిన విద్యార్థుల మంతును. అంతరమున మా

భుక్తు మేరకు 2 నెలల పర్యంతమున నీ భుక్తుల నే

కొనియె. కర్మవిద్యకునీ భాగవిద్యకునీ పాటు నే

త్తింతుటకు కోరుచున్నాను. గారిమీద భాగ

కేవలమున దిద్దివేసి ఎక్కువైనచో కాన్స్టేబుల్ వారు

నొక్క కేవలము భిక్షు పెట్టెటలు కనుబడి. ప్రాథ

కాలలో కేవలము నేర్పబడుటలు ప్రోత్సా

నలసియున్నది. ఇప్పటికే ప్రజల పెట్టెనీ సమస్య

పరిశీలించు నేనుగో గ్రాంటు నిచ్చుటకు

నేర్చు విద్యార్థులకును నేనుగో గ్రాంటు

వైన యిట్టి జిల్లా విద్యార్థులకునూ నిర్వహించు

చెదను.

ప్రాతినిధ్యము

గతము మొత్తమునకు సంస్కరణములను ప్రసాదించు

టినుండి కొన్ని కాలము ప్రభుత్వముల కేవలమున

నా యా సంస్థలలో పాఠశాలల ప్రాతినిధ్య మొక్క

విద్యార్థుల దిద్దివేసి ఎక్కువైనచో కాన్స్టేబుల్ వారు

ప్రభుత్వ విద్యార్థులకు నా పాటు కేవలము. ఈ కాన్స్టేబుల్

విద్య సంస్థలకు ప్రభుత్వముల ప్రాతినిధ్య మొక్క

మనకు సంస్థలకు లక్షలకు అనగా కేవలమున, లో

కాన్స్టేబుల్, నిర్వహించుటకు సంస్థలకును చేయించు నే

కేవలము నిర్వహించు, లోకలో వాస్తవ, మునిసిపల్ సం

స్థానముల ప్రతినిధుల కంటే కొన్ని వారి వారి సత్త్వముల కా

కొనుట కవకాశ మిచ్చి కాన్స్టేబుల్ సంస్థల సంస్థల

ఏర్పాటు చేయబడినది. మొత్తము మున్నగు వారి నీ

నిర్వహించు మిషన్ లోకల అందోళనకేసి చివరకు ప్రాతిని

ధానమును బడసివారు. అప్పుటినుండి కాన్స్టేబుల్ సంస్థల

కేవలమున. అయితే అన్ని సంస్థలకునూ ప్రాతిని

మిచ్చి సత్త్వముల కాపాడుకొనుట కవకాశ మిచ్చుచు

దెడ్ స్కూళ్లు మేరకు కట్టి అవకాశము నిర్వహించు

చాల కోరుకున్నాను. ఈ విద్యార్థులకు నిర్వహించు, నిర్వహ

చేసిన కేవలము వీరికి నూతను నీటు ఏర్పాటు చేయవలె

మొదట కట్టలేదో లేక కట్టియు మేరకు ప్రాతినిధ్య

కూర్చుండుటకు యోగ్యుడుడ దని గాని అర్హత కేవలము

వీరల కిచ్చి కేవలము నిర్వహించుటలో ప్రాతినిధ్యము

తెలియదు. ఇది మాత్రము వారి కేవలమున కోక మచ్చయి

నలసి యున్నది. ఇటీవల కేవలమున ఎక్కువైన బోర్డు

టు చేయబడిన వారిలోనూ మేరకు కట్టి జిల్లా మొత్త

2 నీటు నిర్వహించుటకు. ఇట్టి విధిలో ఎయిడెడ్ స్కూ

మేరకు కట్టి దిద్దివేసి ఎక్కువైనచో కాన్స్టేబుల్ వారు

నిర్వహించు లోకము విని వత్తుచున్నది. సంస్థలకు

2 సంవత్సరములు కాన్స్టేబుల్ యా లోకమును విద్యార్థు

ము ప్రాతినిధ్యముగాని దిద్దివేసి ఇన్ స్పెక్టరుగాని విద్యార్థ

గాని గమనించి లోకమును నిర్వహించు పోవుట జూడ

ర్యముగా నున్నది. ఇప్పటికైన నీ లోకమును

నూతనులకు గడంగదని నమ్ముచున్నాను. మిషన్

ములకు నీటు నిర్వహించుచున్న ఎయిడెడ్ స్కూ

లకు జిల్లా మొత్తమున 6 నీటు అనగా మనకు

కోక నీటు ఏర్పాటు చేయుట సమంజసముగా

నా యిచ్చివారు. ఈ మాత్రము నడయు

దోళన మనము చేయక కష్టము. మాకోశము

పాఠశాలను నిర్వహించు మన భర్తమని మిర

భరించెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఇక మనము పూర్తిగా అందోళనకేసి

యింతటిమాత్రము గలము. మనము కాన్స్టేబుల్

విద్యార్థులకు సంస్థలకు పడుచున్న యొకరిని

కొనుటయే! అప్పుడుగాని మనసత్త్వములు

బడననుటకు వీలులేదు. నిర్వహించుచున్న

భాగము, నిర్వహించుచున్న మన్న భిక్షు

కచ్చి "నమ్ము మున్నగు" నామాల క. ఇన్ అను

మొలకనుచుండురు. ఇందులకు మనకె

నేరదు. కాబట్టి యొకసారి మంత్రిగారి

కాదు. సర్వభాగములకును చే

యందోళన చేయుచున్న మన

రేపు అగ్రములలో నూతను

మనము గమనిం ప్రాతిని

ఇచ్చియు మున్నగుని నిర్వ

నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వము

నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వము

నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వము

నిర్వహించుటకు ప్రభుత్వము

అనే మనసంఘము
వెల్పియిన శ్రీపారి
కొరక గొప్పదిగా
పై తినిన వారి కేసు

ము

గొప్ప సత్వముల కాపా
ను పెంపొందించుటను
ల నివారించుటను
క వారాంతరే వారల
ములు. అటులే మన దేశ
త్రేణు ప్రత్యేక సంఘముల
న్నది. నిన్ను జాతుల
పాధ్యాయుల మేజుకును
వదలులో యిప్పటికి 7 సం
న్నెనియు అందు ప్రాథమిక
లకును, వారి కష్టాధ్యయాల
బ్రతుండుచుంటిని సభవా
ంఘములకును నొక ప్రత్యేక
లెన్ను నీ రోజులలో బహు
మొకటొందు పీఠసరమను విమ
వింతెదలని నమ్ముచున్నాను.
పించి జడుపుటకంటె నిదివల
ంచి బానిశ్యారా తమ కష్ట
వారణకై కృషి చేయుటయు,
వాట్లు బడయుటయు బాగుండు
యాదరణలేక నశించుచున్నవి.
అందుగాన నేను సలహానిచ్చితి నే
విన్నవించుచున్నాను. అటులైన
గిరించి వ్యాపకములు, యాసంఘ
సంఘటించుటకు నేమచున్నాను.
అవారము

మమ్ము నా దీర్ఘవ్యాసముతో
విధి లేనందున రంజకమునా ఉత్త
విమలములు చిక్కినందున
న్నాను. ఇంతవరకు కాంతము
ప్రమాటలు వినినందుకు వందన
యితర ఉపాధ్య, కాఫీ సభల
ంచక, ఏయుద్దేశముతో నీ
నాయుద్దేశము నెరవేరు
తీరకృషి సలుపుటలో మాన
నైకమత్వముతో మెలగి
పిరుగు నిడివాడలేదు. తప్పక
పాశ్చాత్యము. మనము కొర
తమకు ఆర్థిక సహాయము,
క మన ప్రార్థనలను పెడ
అటులే వెట్టినవో మన
సంబంధమును విడిచిపెట్టి
ర్యభారము వారి నే నిర్వ
గ నుండి సర్కారు గ్రాం
మని తోచిన ప్రభులైన
ఉసంకల్పింతుము. ఇదియే
నియే మనము ప్రాసరిగిన

కోర్టులో

12 రు
యినందు అయినందున

ప్రజ్ఞాపత్ర పనిసోయ
3. నూరి లక్ష్మి

దస్త్రా శేర 2-3
ప్రజ్ఞాపత్ర వాసి
1-4 లకు వాది

గ తీర్మానము
అబద్ధి వున్నది.
గాని కట్టెలు
వదల దాఖలు

3
ప్రకటన

దాసుపార్టీవారు-రాజోవులన్ని కలు

(వెద్దిభొట్ల వీరయ్యగారు బి. ఏ. బి. ఎల్)

విశేషముగ స్వార్థ లాభము చేసిన దాసు నెహ్రూ
తర్ఫుతులగు నాయకులు కొన్ని కారణములచేత నసహాయవాదు
లలో నొకభాగముగ నేర్పడి కాసననిర్వాహనభలకు కర్తవ్య
ముగ నుండగూడదను దేశీయ మహాజనసభ యొక్క తీర్మాన
మునకు వ్యతిరేకముగా తమ పార్టీవారు తక్కువమంది యొసను
బహుజనవాళిప్రాముఖ్యమును జాతీయవాదుల తుండవలసిన
లక్ష్యమునకు భిన్నముగ సంచరించినందు విధి లేక యొక
యితర తవకసమాధాన మేర్పాటు గావలసివచ్చెను. అసహాయ
వాదుల ముఖ్యనూత్రమునకే భంగము కలిగి యొకభుక్త్యంతో
తాము తోడ్పడక యందుకల్ల స్వరాజ్యమును సాధించుటని
యట్టి ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడి కాసనసభల సలకరించుటకు
నసహాయవాదులకు దాసు పార్టీవారు తవకమును గలిగించు
చున్నారు. అంతట పీఠి అసహాయవాదము నేతివీరకాయ
కుంటి దగుచున్నది. మతియు బహు జనాభిప్రాయమును
లక్ష్యముచేయక స్వేచ్ఛను చలాయించ దలచు స్వల్పసంఘము
లకు పీఠిచర్య మార్గదర్శక మగుచున్నది. అందుకల్ల మహాజన
సభయొక్క తీర్మానములవిలువ తగ్గుటకు గారణ మగుచున్నది.
దాసుగారు ప్రత్యేక దేశీయమహాసభ కవకాక మిచ్చి తమ
భక్తులు నట నెగ్గించుకొనుటకు బ్రయత్నించిన యెడల మిక్కిలి
శ్రేయోదాయకమై యుండెడిది - పీఠిచర్యల మహాజనసభలో
పీఠిచర్యమున కవకమును కలగవచ్చు నను భయము వీరికి గల
దని స్పష్టము. కాబట్టి తాము తక్కువమంది యొసను మహాజన
సభాభిప్రాయమును భిన్నముగ తమ యిష్టము వచ్చినట్లు
కార్యాచరణకు గడంగుట మిక్కిలి సాహసముతో కూడినది.
దాసు నెహ్రూలయందు ప్రజలకు గల గౌరవ మపార మగుట
చేత వారితో ముఖ్యనూత్రములకు విరుద్ధమైనను సమాధాన
ప్రయత్నము సలుపవలసివచ్చెను. కాని తుదకి సమాధానము
నిష్పంఢముగ నసహాయవాదసంఘగౌరవమును కాపాడుటకై
యొకమత్వము యాచించుటకై మొన్నదినదగుటచేత దీనిభరితము
స్వల్పమై శ్రయోజనకారి కాకుండుటకు గారణములు గలవు.

మన చెన్నపురి రాజధానిలో సంబంధించి నంతవరకు
జన్మిను పార్టీవారును మాడకేట్లును యథాతథాకారమభ్యర్థులుగ
కాసన సభలలో వాస్తవ్యమునకై వెనుగులుదురు. ఇదివర
లో నసహాయవాదుల ప్రబోధము కల్ల నేమి మతియితరకార
ణములచేత నేమి నూటికి 80 మంది వోట్లకు తమ వోట్ల నిచ్చి
యుండలేదు. ఏ దేశములోను నూటికి 75 మంది వోట్లకు వోట్ల
నియ్యకవచ్చును- కాబట్టి వెనుక బుద్ధిభూర్వకముగా వోట్ల నియ్యని
వారికి నూతన ప్రబోధ మనవసరము. దాసుపార్టీ వారు తమ
స్వరాజ్య పార్టీవారు గ్రామముల వెంటదిగి వోట్లకై యాచించె
దరు. వోట్లలో బెక్కిండ్లు గ్రామములందలి భాండాగారము
లలో బుత్తిలకల్ల వెట్టిటి సంగతు లప్పుడు వెలిసికొను
చున్నారు. ప్రతిగ్రామమున బ్రతులులగువారి యభిప్రాయము
ననుసరించి వారిపార్టీవారి వోట్లు ప్రసాదింపబడు చుండును.
ఇప్పుడు తుదిరక సమాధానముకల్ల నసహాయవాదులు వెనుకటి
వరే గ్రామములకు బోయి వోట్లయ్యకద్దని, బోధింపక యొడ
వచ్చును. స్వరాజ్యపార్టీవారి కెందరువోట్లకు వోట్ల నిచ్చుట
కిచ్చకదెడకో యూహించుట కష్టము - తుద కేకొలదిమంది
స్వరాజ్యపార్టీవారిలో వోట్లు వచ్చినను పీఠి సంఖ్య సగము
కంటె హెచ్చుగానుండిన గాని పీఠి కాసనసభలలో సలం
బించదలచిన అసహాయవాదము-సాగడుదా-ఇప్పటికి నెట్కర
మంది సభ్యులు కాసనసభలలో నెదిరించి యొడించిన తీర్మాన
ములలో నెటుల ప్రజాభిప్రాయమును గవర్న మెంటువారు ధిక్క
రించి యనుటలో నుంచుచున్నది. ఉప్పు చట్టము మొదలగు
నిదర్శనములకు మనకు వెలియుచున్నప్పుడు స్వరాజ్యపార్టీ
వా రెక్కువమందిగానుండి చేయతీర్మానములు గతి యట్టిదియే
కాగలదుగా. బహుళం ఇప్పటి సభ్యులనలెగాక పీఠి తీర్మానము
లకు వ్యతిరేకముగ గవర్న మెంటు వారు ములుజరుపునెడల పీఠి
రాక్కున్నది రాజీనామాలు దాఖలుచేయవచ్చును. అందులోను
గొందరు ప్రముఖులై హెచ్చుమంది దాసుపార్టీ వారి కోరికను
లక్ష్యముచేయక రాజీనామాలు దాఖలుచేయక పోవచ్చును.
స్వరాజ్యములేని సంస్కరణములు గాని చట్టనిర్వాహకభాగగాని
ప్రయోజనరహితము లని వెలిసికొనుటకు బ్రయత్ని మనవసరము
లేదు. కాని ఒకపార్టీవారు కాసనసభలకు వెలుపలనుండి యవి
నిచ్చయోజనము లని చాటుచున్నారు. రెండవపార్టీ వారిక సభ
లలో ప్రవేశించి యట్టినిష్పయోజనమును జాబుబానుచున్నారు.
వికమత్వము దేశములో లేనంతవరకు నేరెందు పార్టీల ప్రయ
త్నములు కర్తవ్యములు.

దాసు పార్టీవారు కాసనసభలోని ముచ్చటల జనిబాడ
గుతూనాటై యన్నందున వారికెన్ని కలలో పరాధవముగలు
గుటకంటె కాసనసభలకేగి పీఠి చేయగలిగినదో పరిశీలించుట
ముఖ్యము. ఎన్నికలకు పరాధవముగలుగు దాసుపార్టీ వారు రెం
దరు మహాజనసభలకును నుండగలరో చెప్పవలయు. దాసు
పార్టీ వారి జయమునకు మిగిలిన అసహాయవాదులు తోడ్పడు
నెడల పీఠి యొకమత్వమునకు మిగిలిన యావాంతరకల్ల లన్నియు
తలయొగ్గి కాల్చి గెనుపార్టీలో లీనము కావలసివచ్చును. గాంధీ
మహాత్మునివిధానమునంద నేక మార్పులు జరిగినవి. ఎన్ని మార్పు
లు జరిగినను నిర్వాహకార్యక్రమమును ముఖ్యముగ నెంచి స్వరా
జ్యసాధనము అవతారిగింపబడుచున్నది. మహాజనసభ తీర్మాన
మును దాసుపార్టీవారు నిర్లక్ష్యముచేసినవారి కప్పు మహాజన
సభయే కూడి వోట్లన్నిని కాపించియుండల నెట్టి యాటంకము
లుండెడివి కావు. ఇప్పుడు వోట్లయ్యరాదని ప్రజలలో బ్రబోధము
చేయవలసినదిగా మహాసభకోరిక యొసను సమాధానము ననుస
రించి యట్టిప్రబోధము కట్టివెట్టబడుచున్నది. ఇక నసహాయవాదు
లింకొకమెట్టు దిగునెడల సమాధానము సార్థకము కాగలదు.
మహాసభ కోరిక ప్రకారము తామభ్యర్థులుగ నుండక ఆభ్యర్థులుగ
నుండదలచిన దాసుపార్టీవారికి దవవోట్ల నిచ్చునెడల దాసు
పార్టీవారికి జయము చేహుగలదు. గాంధీమహాత్ముడు పుర
పాలక సంఘములంద సహాయవాదులు చేరవచ్చునటు నసహాయ
వాద ముఖ్యనూత్రమునకు వ్యతిరేకమైనను రాజకీయరంగమున
ప్రజాభిప్రాయమునకు స్వరాజ్యాద్యర్థమునకు నాటంకములు గలి
గించువారిని సాధ్యమైనంతవరకు చేరనియ్యక వారిస్థానముల నస
హాయవాదు లాక్రమించుట అవసరమని దలంచినటుల స్పష్టము-
ఇప్పుడు జన్మినుపార్టీవారిని మాడకేట్లును కాసనసభలకు మారులగు
నటులకేయుట యివసరము. జాతీయవాదులగునా రెవ్వరైన నై
సభల సలకరించునెడల నట్టి సభలకల్ల సుపకారము మాన్యమై
నను ప్రజాభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకమగు జేవాదాయాచివట్టము
లను నిర్మించునట్టి యవకారమును కొంతవరకు నిరోధించుటకు
పీఠి గలదు. అసహాయవాదు లగువారు తమనిర్వాహకార్యక్రమ
మును జరుపుచు దాసుపార్టీవారికి వోట్లనిచ్చుట, యవసర మని
యభిప్రాయముగలిగి యున్నాను. దాసుపార్టీ వారిలో నసహాయ
వాదులు మాత్రమే గాక జాతీయవాదులును జేరి యున్నారు.
ఇందరు భరింపవలసి వారు కొందరు దాసుపార్టీలో జేరినటుల
జెప్పుచు వోట్లకై ప్రయత్నించుచున్నారు. నిజమైనజాతీయవాదు
లభ్యర్థులుగనుండువో వారికి మన వోట్లనిచ్చుటకై వోట్లనంద
రిని హెచ్చరించుచున్నాను. కతునాటకసూత్రధారయల కొం
దరు కాసనసభ్యర్థులును సంపాదించుటకై తా మొక భక్తు
వారై యుండి మతియొకభక్తులకు జెందినటుల నటించవచ్చును.
నై నేమభావలను జూచి మోసపోరారు. మన మునిసిపల్ సభ
లలో నిట్టి పరాధవములు మనకు గలుగుచున్నవి. స్వరాజ్యము
చేహుటకు కైకమత్వము ముఖ్యమని గమనించి ప్రస్తుత దాసు
పార్టీవారిని కాసనసభలకు బంపుటకల్ల నైకమత్వము హెచ్చు
టకు సహకారి కాగలదు. గనుక నైపార్టీ యేర్పడిన సందర్భము
లను లక్ష్యముచేయక వోట్లను వినియోగించుటకై వోట్లకు కోర
బడుచున్నారు.

మూనిషన్సుబోర్డు కేసు

మేజిస్ట్రేటు తీర్పు ఖాయపరుపబడుట

కలకత్తా మే 31:—నాల్గువర్సములనుండి విచారణ
జరుగుచున్న మూనిషన్సుమోసము కేసు ఈదినమున మైకో
ర్టువారిచే తరివ్వ రింపబడెను.

(1) పి. ఇ. దిల్లింగువార్డు (2) పి. హెచ్. మైకేలు,
(3) హెచ్. పి. బ్లావెట్ (4) జె. స్టాడార్డు (5) వెయి
అనువారలు భారత ప్రభుత్వమువారిని సంగ్రాహ్య
మోసమునర్పి రని ప్రభుత్వమువారు కేసునకల్ల
దెన్నీ మేజిస్ట్రేటుగారు విచారించి (1) మై
జిస్ట్రేటు మోసముగ తరిగించి చెరి 2/6
విధించిరి. (3) (4) ము
లగ నెంచి తరలికేసిరి. (5) క
అనారోగ్యముగ నుండుటచే నిర్
పోయెను. ఈ యుత్తర్యమై మో
మైకోర్టున అప్పీలుకేసిరి. ప్రధా
మూర్తి రచయ్యునగు గారు ఈ
లకు చెరి 9 మా స న
చిరి. (3) (4) ముద్దాం
ప్రభుత్వమువారు దెన్నిన

ఆయుర్వేద వైద్యాలయము

దాసుగారికి సన్మానము

నిన్న టిడినము సాయంకాలము శాల్వగంటలకు చిత్రరంగుల దాసుగారు, పూర్ణిమగారు గోవిందస్వామిని పిలిచి నుండి యె. వి. శ్రీరామాచార్యులగారి ఆయుర్వేద బోధనాభయమును దర్శించిరి. ఆలయమున ఎ. రంగస్వామియ్యంగారు, కత్తయ్యయ్య, పి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు, యె. ఎస్. గోవిందచార్యులు, డాక్టరు కృష్ణస్వామియ్యంగారు, సి. నుబా యమోదలి, దొరస్వామియ్యంగారు, చల్లా శేషగిరిరావు, మల్లాది సాంబశివరావు, సి. యస్. రంగయ్యంగారు మొదలగువారు విచ్చేసిరి. శ్రీరామాచార్యులగారు ఈ క్రింది విజ్ఞాపనమును చదివి దాసుగారికి నమస్కరించిరి. ఇది ఖచ్చితమైన సన్మానమునకు దారితీసెను.

అగ్ర మహాశయ,

మద్రాసు ఆయుర్వేద వైద్యశాల పత్రమున నేను వ్యాదయూర్వక స్వాగతము సన్నిచయమన్నాడను. మీరు మార్కభూమ్యాద్ధరణమునకు జేసిన మహాత్మాగణమున, స్వరాజ్య సంపాదనమునకై మీరు పడినపాట్లను వర్ణింపవలెగాదు మీ పేరు భారతదేశమున ప్రతియొకరు కొనియాడబడుచు నున్నది అడసి నది. మీరు మనదేశమున అపరిమితమగు కష్టముల బొందితిరి మీ పేరు భారతమాతృభీరువులలో నొకరిదిగను, భారతరాజ్య కీయ మోక్షమునకు త్యాగము జేసినవారిలో నొకరిదిగను, భారతదేశము స్వతంత్రదేశమై, స్వీయవ్యవహారములను తానే నక్కటెట్టుకొనుటకు సహాయము జేసినవారిలో నొకరిదిగను ఆంధ్రార్యము మంత్రపారంపర్యా దెలియగలదు.

ఆయుర్వేద వైద్యశాస్త్రము సంపూర్ణరీతిని పొందిన శాస్త్రమని మీరు తెలియును. మీరు మనదేశముయొక్క రాజకీయాభివృద్ధికి మూలమే పాటుపడుచుండిరి. రాజకీయాభివృద్ధితో బాటు జాతీయ సంఘమున, మన పురాతన కళాశాస్త్రములను అభివృద్ధి జేయుటకు సరము. మనశిలము, శాస్త్రములను పునరుజ్జీవింపజేయుటకు మననే నిజమైన దేశభక్తి ప్రవర్ధమాన మగునను నమ్మకముతో, మేము యథాశక్తి పాశ్చాత్యవైద్యము కన్న అన్ని రోగముల గురుత్వములో మిన్నయగు ఆయుర్వేద సిద్ధాంతమును వైద్యపద్ధతుల అభివృద్ధిజేయుటకు పాటుపడుచుంటిమి. మీరు నేడిచటకు వచ్చుటకు భారత రాజకీయాభివృద్ధిలోనే గాక యితర విషయములలో గూడ సత్సహాయమునకు మేము జెట్టుకొరలేదు. భగవంతుడు మీకు పూర్ణాయువు నొసంగి, దేశము జన్మవృద్ధిమనె యుద్దేశించిన యాదర్శమును జేయుట కభివృద్ధిమార్గములలో నడిపెదరుగాక !

ఇట్లు మీను హృదయము,
యె. వి. శ్రీ రామాచార్యులు.

విజ్ఞాపనము

పిమ్మట దాసుగారిని, పూర్ణిమగారిని, ఇతర అతిథులను పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి. దాసుగారు కరతాళముల మధ్య లేచి, తననెడను నుండిన నందులకు కృతజ్ఞత జూపుచు, ఆంగ్లదేశమునందు ఆయుర్వేదవైద్యము జాతీయోద్వేగపూరిత భావమునందు విశేషాభివృద్ధి జేయఁదలయును, నిరాకరణోద్వేగము మూలభూమియైనవిమ్మట మరల యభివృద్ధి గాంచుననియు, జాతీయ ప్రబోధము గలిగినవిమ్మట అన్ని క్రతువులను వికసించుననియు, కలకత్తాలో కవిరాజు లిఖించు పాశ్చాత్య వైద్యులతోపాటు ధన మార్జితులమన్నా రనియు తెలిపిరి. పిమ్మట, వైద్యవృద్ధిని గూర్చి దాసుగారు వివరముల నడిగగ, శాల్వగంటలగారి జవాబుచెప్పిరి. దాసుగారి ప్రసంగమునకు, అతిథులకు నక్కని ఫలాహారము లొసంగ శాల్వగంటలగారి అతిథ్యమునకు, అతిథు లెల్ల కందిరి. వారి ఏర్పాటులు, జయప్రదముగ గాంధీ మహాత్మునికిజై అను నివాదము నడలిపోయిరి. వైద్యశాలయొద్ద మైన పిదప కృతజ్ఞత యగు, స్వదేశమిత్రత్వముగలగులందరు స్వాగతమును గుండరముగారు ప్రత్యేక సంగీతమున పూజించిరి.

కార్తికులసమావేశము

దాసుగారి యుపన్యాసము

నిన్న సాయంకాలము మదరాసు కార్తికులు గుమారొక వెన్యూమంతి సమావేశమై శ్రీయత దాసుగారిని చాకల పేటచివరనుండి తిండియార్చెటకు ఊరేగింపున దీసికొనికెళ్లిరి. చాకలపేట చివరనుండి సభాప్రదేశము నుమారు మూడుమైళ్లను దెను. ఊరేగింపు అతివైభవముతోనూ, ఉత్సాహముతోనూ, జరిగెను. ఊరేగింపుతో గూడ బ్యాండు వాయిదించుటకు ఏ శ్రీరాములు వాయిదించుటకు పాల్గొనవారి యుత్తరపును కొరగాలయినెన్న నిరాకరింపబడెనని తెలిసినది. వేరువేరు రామదాసువంతులుగారు సభాధికత్వము వహించిరి. శ్రీయత దాసుగారికి రెండు సన్మానపత్రము లొసగబడెను. కిరసవాములు తని వాండ్రునుకార్యదర్శి యగు మురుగేశ మొదలిగారు. ఉత్తరమదరాసు కార్తికులు, పొరులపత్తుమున రమిభావలోని సన్మాన పత్రమును జదివిరి. కాంగ్రెసు సంఘము జతమున పి. రామకృష్ణయ్యగారు ఆంధ్రమునందలి సన్మానపత్రమును జదివిరి.

దాసుగారు

సన్మానపత్రములు జరుగుటదీసిపిమ్మట దాసుగారు రిట్లు చెప్పిరి మిత్రులారా, స్వరాజ్యసమరమునందు పాల్గొనుచున్న సోదరులారా! మీరు నాకు సమర్పించిన రెండు సన్మానపత్రములకు నేను మీరు మనఃపూర్వకమగు కందనముల సన్నిచయమన్నాను. తెలుగుభాషలోని క్రతువు సర్వము చేసికొంటిని నాని రెండవది నాకర్పమొందిగాదు. తెలుగుభాషలోని దానిలో మీరు నాగుణగణములను విశేషించి ప్రశంసించినట్లు కనుగొంటిని. దేశమున కేమియు నుచుండలేదని నేను చెప్పుటలేదు. కాని నేను చేయదగినంత చేయలేదనిమాత్రమే చెప్పుచుంటిని. నేను నాన్యాపాదకృత్తిని పదిసంవత్సరములక్రిందట నే జదివివెట్టికాలము నంతయు స్వరాజ్యసంపాదనమునకై పనిచేసిన బాగుగ నుండెదని తలంతును. కాని నేను చేయదగినంత చేయజాలలేదనున, నాజీవిత శేషమునంతయు నాదేశమునకై కృషిసలుపుచుండెదనని మాత్రము మీరు నమ్మకము బలకరము. (కరతాళధ్వనులు) తమిళములోని సన్మానపత్రమును నేను తెలిసికొనజాలకుంటిని. కాని నేను కార్తికసమరముగూర్చియిది వరకు తెలిపియుండిన యభిప్రాయములనుగూర్చి కొంత యుండెనని మాత్రము వింటిని. మన స్వరాజ్యసమరమునందు కార్తికుల సహాయములేదే, వారు పాల్గొనినకే, స్వరాజ్యాంధోళిని నివ్రుయోజనమగును. భారతదేశమునందు నూటికి 94 లేక 95 మంది కార్తికులు స్వరాజ్య మేయుకొరతగతిమాత్రమేయను భవించునదిగాదు- కాబట్టి కార్తికులను స్వరాజ్యసమరములోనికి దీసికొనవలసినదని తలంచువారు పొరబడినని నాతలంపు- మీరు స్వరాజ్యమునకై కృషిసలుపు నవసరములేదు. విద్యాధికులు మిక్కిలికలిపి స్వరాజ్యమును సంపాదించురు. అని ఎవరైనను చెప్పినచో, మీరట్టివారి మాటలను విశ్వసించవలదు. ఒక తరగతివా రితరతరగతుల కన్నిటికిని స్వరాజ్యమును సంపాదించజాలరు. కార్తికులను కార్తిక ప్రతిపత్తులును, విద్యాధికులు, బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులు, నిమ్మజాతులు, పంచములు, గంపూర్ణ సహకారభావమున పనిచేసిన, భారత దేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించుట దుస్సాధ్యము. దినమంతయు కష్టపడి పనిచేయు మీరు ఈ స్వరాజ్య సమరమునందు చేరక వెనుపల నుంటిరని, స్వరాజ్యభావమును మీరు పొందజాలరని నమ్ముదు. స్వరాజ్యమును సంపాదించుమని వాదనములు గావించునపుడు, వానిని నమ్ముటలేదు. వారి చిత్రకృత్తిని నేను శంకింపను. వారు మీరు స్వరాజ్యమును సంపాదించుమని తలంపవచ్చును. అధికారము వచ్చుటకు పూర్వము గావించు వాదనములకును, అధికారమునకు వచ్చిపిమ్మట జరిపెడి కార్యములకును ఎంతో భేదముగలదు. అధికారము చేతులలోనికి రాగానే, మానవుల వికారకృత్తి పోయి, సంకుచిత మగును. మీరెప్పుడైన నొక పులిపిల్లను జూచితిరా? పులిపిల్ల పాలు త్రాగును. కలకత్తాలో నాభార్య ఒక పులిపిల్లను పెంచుచుండెను. ఒక నాడు ఆమె ఆపిల్లకు కొంచెము మాంసపుముక్కను నీయబడినది. ఇచ్చెను-కాని మరుసటి దిన మేయయినది. ఆమె ఆపులిపిల్లను సమీపించుటకే విజులేకుండెను. గుణము సంపూర్ణముగ మారిపోయెను.

అధికారము, అట్టిమాంసమును కలుగజేయుదని మీరు నమ్ముకలెను. విద్యాధికులును ద్రవ్యవంతులును అధికారమునకు వచ్చిరని ఆయధికారమునందు మీరు కొంతపాలితురని మీరెప్పుడును భ్రమపడలేదు. వారెప్పుడు మీరు విచారణకర్తలగుదురు. మీరు మైఖేలముగ నుండును. నిరంకుశాధికారులు నేడు మనకు

విచారణ కర్తలు
ద్రవ్యవంతులును
మమ్మనుదేశముల
మును సంపాదించి-

కాని నా కట్టిపట్టు
తంత్ర్యము ఉన్నతత
గ్గాండులో ప్రజల
విప్లవము, ఇటు లీ లో
ప్రజల సంపదనమువలన
నందును, ఇటులీయందు
లాభమును పొందుచున్న
కార మంతయు కొలదియ
కనుక మీరు స్వతంత్రమై
పాల్గొనవలెనని నేను కోరు

రణరంగము

మీరు ఆనకాళములు
మీరు సంపూర్ణముగ గుర్తిం
కాననసభ యెన్నికలు జరుగ
మీరు దేశజేయమునే ముం
నిరంకుశాధికారముతో
కారకముతో పోరునలిపిన
సంపాదించుకొనజాలరు. ప్ర
నకును రణరంగము కాన్వత్తు
ఆయుర్వైద్యపద్ధతిని బలప
వలసి యవసరము నందె
నచో యుద్ధమునకు విన్న
కుశాధికారముగూర్చి
మిలిదలవలెను, పుంపు
రగదురు.

మదరాసు

ఒకవర్ణము నాంగ్లోప్ర
తోటి కలసిపోవుట యవసరమ
కొందరుండుట మిక్కిలి దురద
ముతో యుద్ధము నలుపు నెంచి
నది. మీవోటివచ్చుని మీయుద్ధ
కారకముతో యుద్ధము చేయ
వెంటనే ప్రవృత్తింపుడు. ప్రజ
పోరాడక, నిరంకుశాధికార
స్వత్వములను పోగొట్టుకొన
వృథాచేయరాదు.

ఈ ప్రదేశమునకు
బ్రాహ్మణేతర శ్రే
దిం చు వాని క తె
సిగ్గుకేకలు) సిగ్గున యేల
చేసెడి మీకే సిగ్గు. ప్ర
చము నందిలి తమ భ
చుందురు. నేను బ్రా
యెడ ప్రత్యేక సాహభూ
అంతఃకలనములను
మీరు నేను చెప్పుక
కేమైన యపకారము
కాని మీస్వతంత్రమై
నిమ్మజాతులు సహ
నందు అధికసంఖ్యా
కే యవతె న
అంగ్లోప్రెస నే
గర్హించుకను నమ్మ
దు. అంతియగా
కుశాధికారులకు
మాత్రమును చేర

మీరొక

దు. మీరు మీ
పొందివలసి
వోటును, మీ
ఎంచకలెను. :
గృహములలో,
ప్రకర్తించెద
దా:
సభి రాతి

బ్రాహ్మణేతరపక్షము-అందరిచీలిక

డాక్టరు సత్యేశ్వర గారి అభిప్రాయములు

(మా స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, గురువారము

ఇప్పుడు నీలగిరికివచ్చినవా రెల్లరును, మద్రాసులో మొన్న నీనుభ్య జరిగిన బ్రాహ్మణేతర ప్రచారకమహాసభ అల్లరి గూర్చి మాటాడుతున్నాడు, చర్చించుచునుండిరి. మద్రాసు కాసనసభ్యులును, బ్రాహ్మణేతరసభలో బాల్కన్స్టేటియం బ్రాహ్మణేతర పక్షములో నున్న వారైనా, డాక్టరు సి. సత్యేశ్వరమొదలగు ఇప్పుడు ఎక్స్ ప్రెస్ అండ్ స్టేట్స్ పబ్లికేషన్ సమాజేత సందర్భమున ఉదక మండలమునకు వచ్చియున్నారు. మా ప్రతినిధి సర్ పి. త్యాగరాజు శాస్త్రిగారితో గానించిన సంభాషణయందు ఆయనను గూర్చి, డాక్టరు చెప్పియుండుటవలన మా ఉదకమండలము ప్రత్యేక విలేఖరీ సభను గూర్చి సంభాషించెను. బుధవారము సాయంత్రము డాక్టరు సత్యేశ్వర మొదలగువారితో నీ క్రింది విధముగ మాట్లాడినది సంభాషించెను.

“మాతా శుడు”

ప్ర:—దాదామయ్య (ప్రతినిధి సర్ పి. త్యాగరాజు శాస్త్రిగారితో గానించిన సంభాషణలో మిమ్మును గురించి చెప్పి నది చదివెదామన్న రుకునెదను. నేను యిక్కడికి మాడు సంకల్పముల నుండియును బ్రాహ్మణేతరశిక్షణమును, కడభివృద్ధిని గమనించుచుంటిని. సర్ త్యాగరాజు శాస్త్రిగారు మిమ్మును గూర్చి అట్లు చెప్పటకు కారణ మేమో నేను తెలిసికొన లేకున్నాను.

ఉ:—అవును. నేను మాతాశుడు నే. సర్ త్యాగరాజు శాస్త్రిగారు చెప్పినది నే నొప్పుకొందును. కాని నేను ఉద్యోగముల వెంట బడి మాతాశుడు గారేను. కాని మేము కష్టపడి కనిజేసి అధికారము నిష్పించినవారు తమ యనకాళములను గుర్తియోగము జేసి ప్రజాసామ్యముయొక్క మంచికి తోడ్పడలేదను విషయములో మాతాశుడు నైతిని.

ప్ర:—ఉదాహరణలు చెప్పెదరా?

ఉ:—అందాక ఎండుకు. కల్లింగుడకా ప్రభువే కాసన సభను ముగించుచు, ఏమిట అంతములో, అధికారమును దున్ను తున్నాను. బీద తరగతి జనసామ్యమునకు జేయ దగినంత కని జేయలేదని వల్లెను.

ప్ర:—నిజమే. డాక్టరుగారు, ఒకపక్షము అధికారము నకు రాగానే, వాగ్దానము జేసిన దానిసంతక ఒక్కసారి ముగించు నని అనుకొనెదరా?

ఉ:—నేనును కొంచెము రాజ్యాంగ వేత్త నే. మంత్రము ప్రకారము అధికారమునకు వచ్చిరి గాన కొంతకాలములోపములకు తా విడుదలచ్యుత. వానిని వదలి వేసినను బ్రాహ్మణేతరపక్షమునందలి, అంతర్గత గర్భి, సంఖ్యలుల నుండి, ప్రజలకునిసంతక కనిజేయలేదని నేను భావించుచున్నాను.

ప్ర:—ప్రజలకు చేయవలసినంత మేలు జేయలేదనుటలో మీ మాటలలో నుండిన దేమి?

ఉ:—నామనములో నిన్ను జాతులు, కార్యములు, ప్రజాసంఘ సేవలయందు జాతిప్రాతినిధ్యము మున్నగు విషయములు గలవు.

ప్ర:—కాని క్రిందటి ఎన్నికలలో నిన్ను జాతుద్ధరణమే మంత్రిత్వమువారికి ముఖ్యముగ నుండెను. నాకు సరిగా జ్ఞానముండెనేని, ఆ ఎన్నికలలో వారికి నాయకులైనవారి బల ముండెనుకొందున?

ఉ:—నాకిది తెలియును. మంత్రిత్వము అధికారము నకు వచ్చినప్పటినుండియు, యీ నిన్ను జాతులతో, ఆ పక్షము తమకు వాగ్దానము జేసినంత కనిజేయలేదను భావము వ్యాపించెను. వారి కియ్యవలసిన వీయలేదు.

ప్ర:—కార్యకర్తల కిమియో చేతులే దనుచున్నారే, దీనిని చెప్పువలె నని మీ రనుకొనెదరా?

ఉ:—మద్రాసు పట్టణములో పులియకతోపు అల్లరి, విద్యకును కార్యకమహాసభను కరిష్కారము జేసెదమని వాగ్దానము లన్నియు ఈపక్షము విచారించలేదు. ఇప్పటి మద్రాసులో కార్యకమహాసభ బ్రాహ్మణేతరపక్షములో గానములు జూడబడుచున్నది. నా అభిప్రాయము, వారి కున్నాలో నిపక్షము యొక్క కనిజేయలేదని ననియే.

తంపునేన

ప్ర:—మీ రింతక నీకమును ఖండించుచుంటిరే కను మునందొకరైయుండి. ఈలోపములు లేకుండజేయుట కేమి చేసికో చెప్పెదరా?

ఉ:—నేనేమో నుగుణ రాజుని చెప్పుకొనుటలేదు కాని నేను యీనిమ్ము జాతులలో సంఘ సేవ జేసితిని మాత్రము చెప్పు కొ న క ల ను. బీద వార ల స్థితి ని గూర్చి నా ఒక్క నికి చేత నై నంత తర తర తా స నకభలో అనకాళము వచ్చినపుడెల్ల వెలుపుచుంటిని. నాకే యీ పక్షముయొక్క బలము అందవెనుకనుండిన యెడల యీపక్షము అధికారములో నున్న కొలదికాలములో నే యెంతయో అభివృద్ధి జరిపియుండినాడని చెప్పుకలను.

ప్రచారకలసభ

ప్ర:—డాక్టరుగారు, మీరనోహృదయములు యీని మహములతో నిండియున్నవని నాకు తెలియును. ఈసంభాషణకు మూలకారణమగు బ్రాహ్మణేతరప్రచారక మహాసభను గూర్చి అడగగోరెదను. ఆ జాతికార్యక్రమములనిగల్గిన భావోద్దేవ మటుండ అట్టిఅల్లరి జరుగుటకు ముందు పక్షములో నేమైన తీవ్రమగు విభేదము ఉండెనా?

ఉ:—ఏమో కొన్ని అభిప్రాయ భేదములున్నంత మాత్రా న పక్షమునందు చీలిక యొక్కదెనుటకు ముందుగానున్న గూర్చియు, నేనుజేసిన కనిగూర్చియు, సర్ పి. త్యాగరాజు శాస్త్రిగారిఅభిప్రాయ మెట్టిదై నను, యీపక్షముయొక్క అభివృద్ధియందు త్యాగరాజు ములో నే నెక్కు రి కి ని వీ సి పో ను. వచ్చే యెన్నికలలో మాపక్షమునకు ముందు కలుగుబడినిని నాకుండుటకుబడినిని నేను సందేహింపకలను.

‘నేనగాని అధికారము గాదు’

నేని సభ ముందు సర్ పి. టి. చెట్టిగారి యంతరమును ఖండించెదను. నేను నియోజకులకద్దకు కల్లి పక్షములో చీలిక యున్నదని చెప్పుదునుట, తోటి ప్రచారకుని, అననరముగ మాపించుట యగును.

ప్ర:—పక్షములో చీలికలేదనియు విభేదము ఉన్నదని యు మీరు చెప్పితిరి. అవిభేదములు ముఖ్యవిషయములలో నేమో తెలివెదరా?

ఉ:—కాదు. బ్రాహ్మణేతరపక్షములో అన్ని భాగముల వారికిని అదర్శ మొక్కటియే. ఎవరైనకొందరు యీపక్షములో ప్రస్తుత్యవహరముల గూర్చి యసంతృప్తియున్నయెడల, పక్ష వ్యవహరములను తృప్తికరముగ పరిష్కారము కావలెననియే. వారి యుద్దేశము సేరగాని, అధికారముగాదు వారి ఆశ. వారందరును ఉత్సాహము విశుద్ధముగావలెననియే ఉత్సాహించుచున్నారు. ఈఉత్సాహముచేతనే, యువకులు సేవజేయలె ననుకొనుట చేతనే అకభలో మీరొక్క భావోద్దేవము ప్రకటితమయిచు మంత్రి నాయకులు యీసేవాయంత్రము నుకయోగించిపక్షమునకు లాభము చేయవలయునని, యిట్లుచున్న అసంతృప్తి గానకుండ కల్లుమునుకొని యుండరాదు. ఈ అసంతృప్తి మొన్న మొన్నటిదిగాను. ఈపక్షము యొక్క అంతర్వ్యవహరములు తెలసినవారికి యీయసంతృప్తి కిందటి బట్టలుచర్చ నాటినుండి యు నుండెను.

ఇంతటితో సంభాషణము ముగిసెను. (మద్రాసుమెయిలు)

ఒకన్యాయవాదిపై కేసు

రంగూనులో ఆద్యక్షేటునున్న జే. ఆర్. దాస్ గారు తమ మోటార్ కార్ దీక్షలను సరియైనస్థితిలో నంచుండ బుడి నడిపించినందుకై ఏప్రిల్ 12 వ తేదీని విచారింపబడునను మేజిస్ట్రేటు 11 నోటీసు దానుగాకి 11 వ తేదీ సాయంత్రము 5 1/2 గంటల క్రింద 12 వ తేదీని దానుగాకి ప్రాక్టరులతో పనియందుకుచే తివర్షిడగుద్యారా కేసు 19 వ తేదీకి వాయిదావేయించుకొనిరి. 19 వ తేదీని వారికి మోటార్ బండ్ల కాపము క్రింది 15 రూపుల జరిమానా నా విధించబడెను. అంతటితో బో క మే జిస్ట్రేటు 12 వ తేదీని కోర్టుకు రాకుండ తనయజ్జలకు దానుగా కల్లంఖించిరి వారిని విచారించి రి రూపుల జరిమానా విధించెను. దానికై ప్రాక్టరుగా అపిలు చేయబడెను. మద్రాసు కలెక్టరు కలెక్టరు గ్రెగోరియస్ శ్యామనాథులు తమ పార్టీల కేసులకు పాదుచేసి ఎప్పవన్న సభకు కోర్టులలో విచారణకై వచ్చుచు కన్వకనియు పార్టీలకు వచ్చుచు నియు దానుగా తమ క్షిడగుద్యారా వాయిదా పొందెనుగావున అప్పేమియు చేయలేదనియే శ్యామనాథులు విషయము ప్రత్యేకవిషయముగ గమనింపదగు ననియు వాదించిరి. తిరు తరువాత చెప్పబడును.

స్వరాజ్యపక్షము.

దాని ఉద్దేశ మేమి?

క్రాంతికిల్ పత్రికాసంపాదకులకు

ఆయా,

ఈవిలేఖరి, సమాధానము కుదురకలెనని కోరినపుడు, మొదట అభిప్రాయాలోకాంగ్రహసంఘము దేశబంధు దానుగా రి కద్దనండి, ఆయన పక్షము కాంగ్రెసు నిర్వాహకార్యక్రమము నకుసరియటును గూర్చి స్పష్టముగ నేమి చెప్పెదరా? తెలిసికొన వలెన స్వ రాజ్య పక్ష ము కా స న స భా ప్రవేశ విషయము లో నిష్ప ము వచ్చి నటు ల జేయ నియ్యవచ్చు నని చెప్పి యుండెను. అటు ల స్పష్టముగ నేయదంతమును పొందకుండుట కోచనీయము. కావున నీక్రింది విషయముల గూర్చి దేశబంధు దానుగారు, తమ పక్షముయొక్క సిద్ధాంతములను విపులపరచ గోరుచున్నాను.

- (1) స్వరాజ్యపక్షము హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని చెజూర్చుటకు పాటుబడునా?
- (2) ఏదైననొక చోట అల్లరులు ప్రబలింపుడు ప్రజలను కాంతపరచుటకు ముఖ్యులైన వారు రావలసినపుడు వారుకాసన సభకనిని మానుకొని వచ్చెదరా?
- (3) సర్వకాల సర్వావస్థలయందు ఆపక్షము ఆహింసా సిద్ధాంతమునే యనుసరించునా?
- (4) ఆపక్షము కాంత్రకమహర్షుల సిద్ధాంతము ననుసరించునా? కేకొందరు కల్లులు దెబ్బకట్లు చేయవచ్చును ఫలించునా?
- (5) స్వరాజ్యపక్షమువారు విదేశపత్త్రుల వదలి ఖద్దరును ధరింపుడని బోధించెదరా? ఖద్దర ప్రచారము స్వరాజ్య పక్ష మెట్లుకలుపును?
- (6) అస్పృశ్యతానివారణకు స్వరాజ్యపక్ష మేమి జేయును?
- (7) స్వరాజ్యపక్షసభ్యులు గవర్న మెంటు మానుకు వెల్లెవరా?
- (8) లిరుదముల నంగీకరించెదరా?
- (9) ప్రభుత్వము క్రింద ఉద్యోగముల నంగీకరించెదరా?
- (10) మెజారిటీరాని రాష్ట్రములలో స్వరాజ్యపక్ష మేమిచేయ నుద్దేశించినది?

దేశబంధుదానున, వారి యనుసరణము, అందరును సమ స్వయభావముతో, సమరసముగ పరిజేయవలయునెడల ఈపక్షము ప్రోత్సహింపుచుండ ప్రత్యక్ష తర మీయవలయును. దేశ బంధు ఈ విషయములను నిర్లక్ష్యము జేయకుండుగాక! హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి, ఆహింస, ఖద్దరు, ఈ ముఖ్యవిషయములలోనే, స్వరాజ్యపక్షములో చేరువేరు రాష్ట్రములవారికి నేక చేత ఆభిప్రాయములుగల వని నేను దెబ్బపడెదను. ఏవిధమైన విభేదములు, ఆహింసా మున్నగువిధ లేకుండుటకే యీవిలేఖరును ఈవిషయములన్నిటికి స్పష్టముగ ప్రత్యక్ష తరములు దెల్పి, తరుపక్షమును సరియైనవిధమున సమర్థమని విన్నవించుచున్నాడు. ఈవిలేఖరుని గూర్చి యెట్టిఅపోహ లక్కరలేదు. ఆయనకు కా స న స భా ప్ర వేశ విషయము లేదు. నిర్వాహకార్యక్రమము లో పరిపూర్ణ విశ్వాసముగలదు. విషయ, కాంగ్రెసువాదులలో పరస్పరవైమర్యములు లేకుండుటకై దేశబంధుదాను ఈవిషయములపై స్పష్టముగ నొకయందంతమును దెల్పెదరుగాక యని ఆయన కోరుచున్నాడు.

బాబ్జోర్టి ఫేరీబీభరూచా,
(బొంబయి క్రాంతికిల్.)

పోలీస్ హాకర్:—పోలీస్ హాకర్లకప్పుడు ఇంగ్లాండు నుండి తీసుకొనివచ్చుటకు వెజ్ట్మిన్ గారి క్లెర్కులొప్పులన్నియును ప్రభుత్వమువారే యిచ్చిరి, ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నాడు.

కట్టకుంచి భాష్కరరెడ్డిగారు:—చిత్తూరులో కలెక్టరుగొన్న కట్టకుంచి భాష్కరరెడ్డిగారు వి.వి.టి. యల్. 1 కునుప్పిడెరు, జిల్లా మునసిబు వియోగింపబడి, నరసరావుపేట ప్రవియోగింపబడిరి యీవారముగజేములో ప్రకటించబడినది

అంధ్రపత్రిక

1923-వ సం॥ జూన్ నెల 1-వ తేది

శుక్రవారము.

కడపటియాళ యంతరించుట

రాజప్రతినిధిగారు ఉప్పుపన్నును సర్టిఫైజేసి స్థిరపరచినను, పార్లమెంటు సభలో నిందు విషయమై చర్చ జరుగు ననియు, హిందూ దేశమునకు జరిగిన అన్యాయమును పార్లమెంటుసభ తొలగించు ననియు, యూహించినవారు లేకపోలేదు. పార్లమెంటు సభలో జరిగెనే చర్చపై వీరు గంతెడాళ బెట్టుకొని యుండిరి. ఇది అంతయు యడియాళయని, నూతనప్రధానమంత్రియగు బాల్లవినుగారు తేటపరిచిరి. బాల్లవినుగారి మంత్రిత్వము పూర్ణ నిరంకుశత్వముతో ప్రారంభమయినది. అయినను బాల్లవినుగారి నెకవిధముగ నభినందింపవచ్చును. లేనిపోని యాళల బెట్టుకొని, సంస్కరణములవలన ఇంకను నేమియో లాభముండునని ప్రమతజేడివారికి వీరు జ్ఞానోపదేశము గావించిరి. ప్రధాన మంత్రికన్నను, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు ప్రామాణికు లెవ్వరుండురు? ఉక్కు-చట్టముగూర్చి ప్రసంగము గావించి, లాయడు జార్జిగారు హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనమును సున్నజుట్టినట్లుడే బ్రిటీషు ఇంపీరియలిస్టుల యుద్దేశము వెల్లడియయ్యెను. లాయడు జార్జిగారు తమ వాక్యముల నవసంహరించుకొనకబోయినను, వానియర్థ మది గాదనియు ఇది గాదనియు, కొందరు ప్రముఖులు వ్యాఖ్యానము జేయదొడంగిరి. ఏదియో తొందర పాటున లాయడు జార్జిగారు కలుకదగనివాక్యముల బలికనను, స్వపరిపాలనాప్రధానమున కింతమాత్రమున భంగము కలుగదని, కొందరు అభయ మొసగ తొడగిరి. లాయడు జార్జిగారి ప్రసంగము మరుపు దగలుచుండగ, రీడింగుప్రభువుగారు సర్టిఫికేట్లు హడావుడి బయలుదేరెను. స్వదేశసంస్థానాధీశుల సంరక్షణచట్టము పేరుతో, ప్రెస్టుఆక్టు మరల పునరుద్ధరింపబడెను. ఈచట్టమును శాసనసభలో ప్రవేశ బెట్టుటకు, సామ్రాజ్య శాసనసభ వారు నిరాకరించిరి. దీనిని రీడింగుప్రభువుగారు సర్టిఫై జేసి శాసనము గావించినసంగతి ఎల్లతరును దెలియును. ఇందునుగూర్చి పార్లమెంటుసభలో చర్చజరుపుటకు అనుజ్ఞ యొసగబడెను. సార్వభౌముడు ఈచట్టమును నిరాకరించుటలు గోళవలయునని కలనల్ వెడ్జివుడ్డుగారు కామన్సుసభలో ప్రతిపాదించిరి.

లేబరుసభ్యులు మాత్రము, ఇందు కనుకూలముగ వోటు జేసియుండిరి. అధిక సంఖ్యాకులు ప్రతికూలముగ వోటు జేయుటచే, వెడ్జివుడ్డుగారి తీర్మాన మోడిపోయెను. వెడ్జివుడ్డుగారికి ఓటమిగలిగినను, పార్లమెంటుసభలో నీ విషయమును చర్చించుటయే గొప్పలాభ మయ్యెననియు, ఇకముందు పార్లమెంటుసభలో నెక్కుడులాభము చేకూరు ననియు, ఇష్టమువచ్చినటులు సర్టిఫికేట్లు అధికారమును చలాయించుటకు రాజప్రతినిధిగారు ముందుకు రాజాలరనియు, మితివాదప్రముఖులు భావించిరి. కాని, వీరిట్లు యూహించి ఎంత కాలమో గాకముందే, రాజప్రతినిధిగారు తమ సర్టిఫికేట్లు అధికారమును మూడుసార్లు రద్దుపరచిరి. పల్లికుసర్వెసుకమీషనుకు

ప్రత్యేకించిన గ్రాంటును శాసనసభవారు నిరాకరింపగ, వానిని రీడింగుప్రభువుగారు పునరుద్ధరించిరి. రైల్వేవ్యయముక్రింద తగ్గింపబడిన మొత్తము పునరుద్ధరింపబడెను. ఉప్పుపన్నును సామ్రాజ్యశాసనసభవారు నిరాకరింపగ, రాజప్రతినిధిగారు మరల నెలకొల్పిరి. సర్టిఫికేట్లు అధికారమును చలాయించుట రాజప్రతినిధిగారికిపరిపాటియయ్యెను. ఇది విశేషాధికారము గాదనియు, అవసర మగునపుడెల్ల దీని నుపయోగించుటకు సంస్కరణశాసనము తానొసగుచున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. అందుచే సర్టిఫికేట్లు అధికారమును ప్రభుత్వమువారు ఆసాధారణాధికార మని ఎంచుట లేదని, విదితమగును. ఫలిత మెటు లున్నను, సంస్థానాధీశుల చట్టమునుగూర్చి పార్లమెంటుసభలో చర్చించుట కనుజ్ఞ నొసగినటుల ఉప్పుపన్నును గూర్చి చర్చ జరుగుటకును అనుజ్ఞ యొసగబడునని మితివాదు లూహించిరి. శేషగిరిఅయ్యరుగా రేమి, సర్ మాంటాగూ వెబ్బుగా రేమి, పార్లమెంటు సభ్యులకు విజ్ఞాపనల సంపి, ఉప్పుపన్నుచట్టమును నిరాకరింపవలయు నని ప్రార్థించిరి. ఇట్టి యాందోళనవలన, ఇంగ్లండులో పెద్దకదలిక గలుగునని భావించిరి. కెనియారాయబాబు లగు శ్రీనివాస శాస్త్రి ప్రభృతులను ఈ విషయమై ఆందోళన నలుపవలయు నని, కోరియుండిరి.

సందర్భము లీతీరుననండ, బాల్లవినుగారి స్పష్టవాక్యములు మితివాదకోటిలో మిగుల నాశాభంగము కలిగింపక మానవు. లేబరుసభ్యులగు ప్రెవిలియనుగా రడిగినప్రశ్నకు బదులు జెప్పుచు, ఉప్పుపన్నుచట్ట మిదివరకే ఆచరణలోనికి వచ్చినదనియు, సార్వభౌముడు ఈచట్టమును నిరాకరింపవలయునని కామన్సుసభవారు గోరుటకుమాత్ర మధికారమున్నను, ఇట్టితీర్మానమును చర్చించుటకవకాశమిచ్చుట మామూలులేదని, బాల్లవినుగారు ఖండితముగ బలికెరి. సంస్థానాధీశుల రక్షణచట్టపు సందర్భమున నిచ్చిన యవకాశమునే ఇప్పుడును ప్రసాదించవలసినదని, కలనల్ వెడ్జివుడ్డుగారు కోరగ, రాజప్రతినిధిగారు సంస్కరణ శాసనము ననుసరించియే యిక్కార్యమును గావించినటుల బాల్లవినుగారు దెలిపి సరిపెట్టిరి. ముందెన్నడో ఇండియా ఆఫీసు బడ్జెట్టును చర్చించునపుడు, ఈ విషయమును చర్చకు దెచ్చుటకు లేబరుసభ్యులు యత్నించెదరట. అది ఇంతత్వరలో జరుగదనియు, జరిగినను లాభముండదనియు, పేరుగదెలుప నక్కరలేదు. సంస్కరణ శాసనముక్రింద రాజప్రతినిధిగారికి సర్టిఫైజేయుట కధికారము లేదని, ఎవరును సూచించరు. ఆవిషయమును బాల్లవినుగారు మెక్కి వక్కాణింపవలసిన యవసరములేదు. కాని, ఇట్టివిషయమును చర్చించుటకు మామూలు లేదని బాల్లవినుగారు కలుకుట మాత్ర మతివిచిత్రము. సంస్కరణ శాసనమే శ్రోత్ర యగునపుడు, మామూలు లెటుల ఏర్పడును? ఇదివర కొకమారు చర్చ జరుగుటచే, మరియొకమారు జరుగుట మామూలుకు భిన్నము గానేరదు. అయినను ప్రధానమంత్రిగారి నిర్ణయమును ఎవ్వరు త్రోసివేయగలరు? ఇకనయినను సంస్కరణములు వట్టిబూటకము లనియు, వానినుపయోగించి తరించుట దుర్లభమనియు, దేశప్రముఖులెల్లరు గ్రహించునెడల, బాల్లవినుగారు హిందూ దేశమునకు నుపహాసకారము గావించినవారగుదురు. సర్టిఫికేట్లు అధికారము నిచ్చెడి 67 (బి) కేక్షను నించుకరణించుట యుక్తము.

ఈ కేక్షనుప్రకారము, సర్టిఫై జేసిన చట్టమును పార్లమెంటు సభవారియెదుట బెట్టవలయు ననియు, సార్వభౌముని యంగీకారము బడయనిది జటిచటము

శాసనము గాదనియు, గ్రహింపవచ్చును. కాని, చట్టము వెంటనే శాసనమగుట అవసరమని గవర్నరు జనరలుగారు భావించుచో మాత్రము, దీనిని తక్షణమే ఆచరణలోనికి బెట్టవచ్చును. సార్వభౌముని యంగీకారముతో నిమిత్తముండదు. సార్వభౌముడు నిరాకరించిన మాత్రము నిరాకరింపవచ్చును. ఈ మినహాయింపుక్రింద, ఉప్పుపన్ను చట్టమును రీడింగు ప్రభువుగారు శాసనము గావించి వెంటనే అమలులో బెట్టిరి. సర్టిఫికేట్లు అధికారముక్రింద శాసనము జేయుట మిగుల కష్ట మనియు, ఇంకుకు ప్రతిబంధకము లెన్నియో గలవనియు, అందుచే రాజప్రతినిధిగా రిందుకు సాహసంప రనియు, బిసెంటు ప్రభృతులు మెక్కి దెలిపినసంగతులన్నియు నిరర్థకము లని స్పష్టమై. రాజప్రతినిధిగారు సంకల్పించినచో, ఒక్కగీటుతో నెట్టిశాసనము నయినను కావింపగలరనియు శాసనసభల యంగీకారమును త్రుటికాలములో త్రోసివేయగల రనియు, రుజువగుచున్నది. సర్టిఫికేట్లు అధికారముతో పరిపాలించుటకు సాధ్యమగునాయని ప్రశ్నించెడివారు ఇందు అసాధ్య మేమియు లేదని గవర్నరుగలరు. రాజప్రతినిధిగారే గాక, గవర్నరులుగూడ ఈ యధికారమును భారాళముగ నుపయోగించిరి. స్వార్థకంపెనీ కిచ్చిన గ్రాంటును మద్రాసు శాసనసభవారు నిరాకరింపగ, గవర్నరుగారు సర్టిఫైజేసి తిరిగి నెలకొల్పి యుండిరి. ఏజేన్సీకొరకు ప్రత్యేకింపబడిన ఖర్చులను శాసనసభవారు నిరాకరింపగ, మద్రాసు గవర్నరుగారు సర్టిఫై జేసి పునరుద్ధరించి యుండిరి. అందుచే కాన్సిల్లెటుల మెలగినను, అధికారులు తమ యిచ్చను నెరవేర్చుకొనుట కాటంక ముండజాలదు. ఈ సమయమున సామ్రాజ్యశాసన సభ్యులేమి చేసెదరు? ఈశ్వరశరణ ప్రభృతులు తమ వాగ్దానము ప్రకారము రాజీనామా నిచ్చెదరా? తమ పక్షమువారు కోరుచో రాజీనామా నిచ్చెదమని, శేషగిరి అయ్యరుగారు ప్రకటించి యుండిరి. డిమోక్రాటిక్ పక్షము వారిపుడేమి జేసెదరు? ఇదివరకే కొందరు సభ్యులు రాజీనామా నిచ్చి యుండిరి. జులైసభలో, రంగాచార్యులు ప్రభృతులు తలచినటుల నిరోధమును సాగించుట దుర్లభము. ఇదివరకే, కొన్ని మామూలు తీర్మానములను డాక్టరు గవరు మొదలగు సభ్యులు పంపియుండిరి. స్వకారవమును పాటించదలచుచో, అట్టి సభ్యులెల్లరును రాజీనామానిచ్చి, సామ్రాజ్యశాసనసభలో సంబంధమును వదలుకొనుట దప్ప వేరుమార్గములేదు. ఉప్పుపన్నును సర్టిఫై జేసినందులకు రాజప్రతినిధికి శాసనసభ్యులు కృతజ్ఞతను చూపవలయునని, ఇంగ్లీషుమెను పత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. ఇందుల కెట్టియభ్యంతరము లేదు. రీడింగుప్రభువుగారికిని, బాల్లవిను మంత్రిగారికిని, భారతీయులు శాశ్వతకృతజ్ఞతను జూపెదరు. ఏలనన, సంస్కరణములను శాసనసభలను వీరిరువురు గలసి ప్రయోజనరహితము గావించి విధ్వంస మొనర్చిరి. లాయడు జార్జి గారింతకు పూర్వము తమ నిజోద్దేశమును వెల్లడిజేసిరి. వీరల చర్యవలన, స్వరాజ్యసంపాదనాభిలాష ప్రజలలో పెచ్చుపెరుగు ననుట నిశ్చయము. బాల్లవినుగారు మంత్రిగ వచ్చుటచే రీడింగుప్రభువుగారు రాజీనామా నిచ్చెదరని, ఒకవదంతి వ్యాపింపజేయబడెను. కాని, ఇది సత్యముగాదని సిమ్లాలో వెంటనే ప్రకటింపబడెను. రీడింగుప్రభువుగారి నిరంకుశత్వమును బాల్లవినుగారి పుడు సమర్థించుటచే, ఇకమీద నిరువురుకును గుదురు ననుటకు నుదియము లేదు. ములసత్య మిప్పుడు బయల్పడెగాన, సర్టిఫికేట్ల సహాయనిరాకరణ కార్యక్రమము కృతక క్రితో నిర్వహించుట దప్పలేదని. దేశము గ్రహించు గాక!

జ్వలనము చీలిక: డాక్టరు నటేశుగారు జ్వలనమును తీవ్రవాదులలో నొకరును, మద్రాసు శాసనసభ్యులు నగు డాక్టరు నటేశుగారు మద్రాసు మెయిలుపత్రికా ప్రతినిధికి దెలిపిన విషయములు, నిజసందర్భములను కొన్నింటిని బయటపెట్టుచున్నది. అధికారపక్షపులో నుంచ బడినవారు తమకు జేజిక్కిన యవకాశములను తిన్నగ నుపయోగింప లేదనియు, ప్రజాసామాన్య లాభమును పెంపొందింప లేదనియు, నటేశుగారి తలంపు. బ్రాహ్మణేతరవర్గమును విశేషముగ నభిమానించిన విల్లింగ్డను ప్రభువు సయితము బీద వారలకొరకు జ్వలనమువారు తగు రీతిని పాటుబడలేదని సూచించిరట. అసాధారణాధికారమును, సంఖ్యాబాహుళ్యమును గల బ్రాహ్మణేతరవర్గము ప్రజల కాశాభంగము గలిగించె నని, నటేశుగారు భావించుచున్నారు. నిమ్మజాతులకు కార్మికు లిచ్చినవాగ్దానములను జ్వలనమువారు ఇల్లించలేదని నటేశుగారి నిశ్చయాభిప్రాయము. జ్వలనమువారు చీలిక చాలకాలమునుండియు గలదని, నటేశుగారు బయల్పరచిరి. వెనుకటిబడ్డలు చర్చయందే ఇది పరిస్పృట మయ్యెనట. జ్వలనము వర్గము అపజయము వడసెనని, అందలిసభ్యులే యొక్కొకరు చున్నారట. ఇందు ఆత్మర్యమే మియు లేదు. ఉద్యోగాపేక్షతో నీయుద్యమము బయల్పడలేనని రామనాథుగారు సూచించిరి. ఇట్టి యుద్యమము శాశ్వత లాభము గలిగింప జాలదు. డాక్టరు నటేశుగారు దెలిపినటుల, అధికారనిర్వహణముచే గాక, సేవా ప్రత్యేకముననే జ్వలనము ప్రజల యభ్యుదయమును పెంపొందింప గలుగును. కొలదిమంది విద్యార్థికులకు ఉన్నతోద్యోగములును, గౌరవపదవులను లభించిన మాత్రమున, దేశము బాగుపడ నేరదు. నిష్కామసేవ జేయుటకు జ్వలనము మెప్పుడు పూనుకొనునో, అప్పుడే దాని యుపయోగము విస్తరించును. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

జాతీయపతాకరక్షణము

నాగపురమున జాతీయపతాకరక్షణము విషయమై, ఉత్సాహ ముత్థయించుచున్నది. వాలంటీరులను ప్రోత్సహింపచుటకు నాయకు లగు రాజగోపాలాచార్యులు, వల్లభాయి పటేలు, ప్రకాశం, హరిదయాలు నాగు, గంగాధరరావు దేశపాండి, జోసెఫ్, రాజేంద్రప్రసాదు, దేవదాసుగొంధి గార్లు వెడలియుండిరి. అక్కడి ఏర్పాటులు వారికి సంతృప్తి గొలిపెను. దేశమునందలి వివిధభాగములనుండియు జాతీయపతాకరక్షణమునకు తోడ్పడుటకు వాలంటీరు లరుదెంచెదరని, నాయకులు వాగ్దానము జేసిరి. అరెస్టులు బలముగ జరుగుచున్నవి. వాలంటీరులలో నుత్సాహము మొక్కబోవలేదు. జబ్బులుపురమునందు పదివత్సరములలోపు బాలురు జాతీయపతాకమును నెలకొల్పుటకు సంసిద్ధముగ నున్నారు. వీరిలో కొందరు పతాకమును చేబూని, కోర్టులోనికి బోవుచున్నారు. అక్కలి సిక్కులు గూడ జబ్బులుపురమునకు బోయెదరట. జన్మస్వాతంత్ర్యరక్షణకును, దేశగౌరవమును కాపాడుటకును, ప్రజలు వెనుదీయ రనుట స్పష్టము. దేశభక్తుల ఆత్మసమర్పణమునలన, నిరంకుశత్వము అంతరించి, స్వాతంత్ర్యము సిద్ధింపక మానదు.

స్వదేశసంస్థానప్రజల సభ

స్వదేశసంస్థానప్రజలను స్వాతంత్ర్యభిలాష ప్రేరేపించుచున్న దనుటకు, బెల్గాంలో జరిగిన సమావేశపు తీర్మానములు తేటపరుపగలవు. బాధ్యతాయుతపరిపాలనమును ప్రసాదించవలయునని, కోరుటకు తీర్మానింపబడెను. స్వదేశసంస్థాన రక్షణశాసనమును తొలగింపవలె నని కోరబడెను. సంస్థానములందు సంపూర్ణ మద్యపాననిషేధమును ప్రవేశపెట్టవలయునని తీర్మానింపబడెను. సంస్థాన ప్రజలయుద్దేశము లేతీరుననున్నవో చూచిన, స్వాతంత్ర్యనిరోధము నేరును సహించరని స్పష్టమగుచు. బ్రిటీషు ఇండియాలోనేమి, సంస్థానములలోనేమి, ప్రజలు స్వపరిపాలనము త్వరలో నెలకొనవలయునని కోరుచున్నారు. పాలకులు ఆలసించినకొలదిని, ప్రజాభిలాషలుబలపడును గాని తరిగిపోనేరవు.

ప్రెసిడెంటుహోద్యోగిగారు : యుద్ధములు

యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించినటులనే, యుద్ధములు గూడ తరుచుగ రాకుండజేయవచ్చునని, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రముల కధ్యక్షులగు హోద్యోగిగారు పలికిరి. కాని అమెరికా మరల యుద్ధము జేయవలసి వచ్చుచో, తన శాస్త్రపరిశోధనమును, ధనమును, సంచలనమును జాతీయరక్షణకొరకు పయోగింపవలయునని, వీరు హెచ్చరించిరి. హోద్యోగిగారి హెచ్చరిక, యుద్ధముల నాపుటకు తోడ్పడజాలదు. అమెరికా యుద్ధసన్నద్ధ మగునంతవరకు కలహబీజములు నశింపవు. హోద్యోగిగారి ప్రసంగముబట్టి అమెరికా తన శక్తినంతయు యుద్ధ సైపుణ్యమునకు వినియోగించి, మరియొక జర్మనీగ మారు నని భయమగుచున్నది. శాంతిస్థాపనకు మార్గ మిది గాదని, డెలువ నవసరములేదు.

ఉప్పు పన్ను

రాజప్రతినిధి సర్టిఫికేషన్

అండకా, మే30:—కాపున్నసభలో భారతదేశపు ఉప్పు పన్ను చట్టమునుగూర్చి సార్వభౌమనితో రద్దజేయవలెనొకటకు అనుజ్ఞ నిచ్చెదరా యని కార్మిక సభ్యుడు ట్రిలిక్ గారకు ఈ చట్టము ఇదిగదా నే అమలాలో నున్నదనియు అందుచే రాజుగారితో దీనినిగూర్చి ప్రస్తావించుటకు వీలులేదని బాల్మిక్ గారు తెలియజేసిరి. ఇప్పుడు కాపున్నసభవారు జేయగలగునది ఏదన:—సభాయుక్తుడైన సార్వభౌమని ఈ ఆర్టును రద్దజేయమని ప్రార్థించుటయే యని. అట్టి తీర్మానమున చర్చించుటకు ఇప్పుడు కృత్తి నిచ్చుట ఆచారవిరుద్ధముగ నుండునని. స్వదేశసంస్థానాధీశ్వరులను రక్షించు చట్టమును రాజప్రతినిధి సర్టిఫికేషన్ చేసినదానినీ ఉప్పుపన్నును సర్టిఫికేషన్ చేసినదానినీ ఎంతమాత్రము వ్యత్యాసము లేదనియు చెందును ఒకేవిధముగ నున్నవని వెడ్డిక్ గారు రినిరి. అట్టిసందర్భములందేనీ రక్షక శాసనమున చర్చించుటకు కృత్తి నిచ్చి దీనికి ఇయ్యకపోవుటకు గతంబైయున్నది. రాజప్రతినిధి ఇండియా సంగ్రహచట్టమున ననుసరించి సర్టిఫికేషన్ చేసినయొ భారతదేశ ఆర్థిక మదింపులను గూర్చి చర్చించునపు డీవిషయమున ప్రవేశపెట్ట వచ్చుననియు ఆఆర్టును రద్ద జేయుటకు సభాయుక్తుడైన సార్వభౌమని కృత్తి ను అధికారము గలదనిరి. రాజప్రతినిధి జరుగుదుగ ఆయ్యది అనవరమని తలంచి ఉప్పుపన్నును సర్టిఫికేషన్ చేసిన బాల్మిక్ గారు వెడ్డిక్ గారికి బదు లొసంగిరి. భారతదేశ కార్యాలయపు ఆర్థికమదింపులు చర్చింపబడు కాలమున ఆర్థిక చట్టమును రాజప్రతినిధి ఎటులు సర్టిఫికేషన్ చేసికొ నున్నందుట కార్మికసభ్యులు ఉద్దేశించుచున్నారు. ప్రమాదకరముగా జరిగిన (బిటును) రక్షించుకొనుకొని లేదని బెల్గాం హోద్యోగి తెలియజేసెను. ప్రమాదకరతక ప్రదర్శనములను సంపూర్ణముగా తీసికొనవలెనని సందేశం నెరిరి.

భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము

సమాధాన తీర్మానమున కాడేవణలు

శ్రీయుర అయ్యంగి వేంకటరమణయ్యగారు
బెజవాడ 31-5-23

ఈక్రింది తీర్మానమును రాజోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమునందు ఉపపాదించెదను. కావున మిగిలిన రాష్ట్రీయసంఘసభ్యు లందరను తమ యభిప్రాయములను కాకు వెలివెదరి ప్రార్థించుచున్నాను.

తీర్మానము
“(క) బొంబాయి పట్టణమందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు కాసనసభా బహిష్కార తీర్మానము అమలులోనికి రాకుండదని చేసిన తీర్మానము ఆ కాశ్రీయమున, నియమభంగమున, అసభికార పూరితమున నైయున్నది.

(చ) ఈ తీర్మానమునకు కాంగ్రెసు మహాసభవారి అనుమతిగాని అధికారముగాని లేదు గావునను, కాంగ్రెసు తీర్మానమును తిరస్కరించి దీనిని ఆమోదించి గనుకను, ఈ తీర్మానమును ఉల్లంఘించుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులకు ఎట్టి అభ్యంతరమును లేదు.”

శ్రీయుర వల్లూరి రామారావుగారు

ఈక్రింది తీర్మానమును రాజోవు కశ్యపకృష్ణ బాటి యోగసభ సమావేశమునందు ఉపపాదించబోవుచున్నాను. కావున మిగిలిన కశ్యపకృష్ణ బాటియోగసభ సభ్యులందరను తమయభిప్రాయములను తెలివెదరి ప్రార్థించుచున్నాను.

తీర్మానము
“(క) బొంబాయి పట్టణమందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారు కాసనసభా బహిష్కార తీర్మానము అమలులోనికి రాకుండదని చేసిన తీర్మానము ఆ కాశ్రీయమున, నియమభంగమున, అసభికార పూరితమున నైయున్నది.

(చ) ఈ తీర్మానమునకు కాంగ్రెసు మహాసభవారి అనుమతిగాని అధికారముగాని లేదు గావునను, కాంగ్రెసు తీర్మానమును తిరస్కరించి దీనిని ఆమోదించి గనుకను యీ తీర్మానమును ఉల్లంఘించుటకు కాంగ్రెసు సభ్యులకు ఎట్టి అభ్యంతరమును లేదు.”

స్వ రాజ్య పక్షము

చెన్నపురిలో 30 వ తేదీని జరిగినసభ

30 వ తేదీ బుధవారముగాడు మధ్యాహ్నము 2.30 కు చెన్నపురిలో తిలక్భవనమున స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ జరిగినది. (నవిదమండలములనుండి కలుపుర వచ్చిరి. రాసుగంటల వేపు ఇస్త్రాగోష్ఠి చర్చ జరిగినది. ఎన్నికలలో చేయవలసిన తనిని గూర్చియే రాసుగార మున్నగువారు మాటలాడిరి. తీర్మానములు చేయబడలేదు గాని కొన్ని విషయములు నిర్ధారణ చేయబడెను. వానిని ముందు ప్రకటించెదము అని కార్యదర్శి శత్రు మూర్తిగారు మాట వ్రాసిరి.

అహమదాబాదు సమ్మె

2, 3, మిల్లులలో పని ప్రారంభమైనది. 100 కి 20 వలకున కూలి తగ్గించుటకు తనివాం (డ్రంగీకరించిరి)గాని తనివాంకొద్దమందిమాత్రమే వచ్చిరి. కార్మికసంఘమువారు తంతమాత్రము సంగీకరింపనందున తనివాంకొనుచున్నట్లు లేదని భారత మిల్లు ఏజెంట్లుచెప్పెను. యామిల్లులలో 80 వ తేదీనుండి పని జరుగుచున్నది ఈ మిల్లులలో 800 మంది తనిచేసేవారు 80 వ తేదీని 15 మంది యను, 81 వ తేదీని 50 మందియను కచ్చిరి. (అ. చెను.)

అహమదాబాదులో ప్రచారము

అహమదాబాదు స్వరాజ్యపక్షమువారు చుట్టుకట్ట ప్రాములలో ప్రచారము చేయుచున్నారు. (అ. చెను)
దేశబంధుదాసుగారికి చెన్నపురివంగీయులతిత్తిధము
శత్రు (2-6-23) ఉదయము 11.30 కు బాడ్వే 159 కి క్రిందపథాలయమున చెన్నపురిలోనున్న వంగీయులు తేజబంధు దాసు, టి. ఆర్. పోకనుగార్లకు ఆతిథ్య మొసంగెదరని వినిసా ధరగాలుగారు మాటవ్రాసిరి.

రాజపుండు నివారణము

రాజపుండును కుదుర్చుకొనుటకు తెదకుటకు ప్రత్యేక వైద్యకళాజ్ఞాన బందరును ప్రకటించుచున్నాడు. దీనికి ధన సహాయము చేయగోరుచున్నాడు.

పార్లమెంటు సభ్యుడు త్నమాపణ జెప్పుకొనుట

లండన్, మే 30:—ఇదివరలో పార్లమెంటులో చర్య సంతకమునకు మాటిమాటికి అడ్డుకలిగి ఆలస్యమైన కమ్యూనిస్టు సభ్యుడు న్యూబోల్డుగారిని సభ్యత్వమునుండి కొంతకాలము తొలగించిన సంకల్ప ఆందోళనను తెలిపినది. కాని తాను జేసినవి తప్పనియే దానికి తగచుచుంటినియే త్నమాపణను న్యూబోల్డు గారు వక్రము బయటపెట్టెడి అంగీకరింపబడెను. ఇంకటితో ఈ యందంతము ముగిసెను.

సామీప్య ప్రాచ్యసమస్య

బల్గేరియా లెక్క పై
లాసెన్, మే 30:—కరగటచి ఒడంబడిక కృత్రిక ముగ మన్ననని బల్గేరియా ప్రతినిధి తెలియజేసెను.

విదేశీయులు-ఇస్తితుగారి ఏర్పాటులను అంగీకరించుట

విదేశీయుల వ్యాపారపానమును స్వల్ప చర్యించు సమయమున ఇదివరలో మిత్రమండలి గోరుటలగాక విదేశీయుల సరస్సు జేయునపుడును, మాడవచ్చినవ తగిన అధికారులకు ఈసంగతులు పూర్తితయిన పిదపతెలియజేయవలెన అన్న సూచనలను మిత్రమండలి అంగీకరించిరి.

తుర్కీ-సంధి

సంధి ప్రకటించబడకనే మంత్రివర్గపురినియల పవతని కరానులు ఇటలీవారు తగ్గించెదరు. గ్రేటుబ్రిటను ఎట్టిమాద్యులను జేయదు.

ఇంగ్లాండు - రషియా

మెత్రి చెడవచ్చును

చిచిరకాగారి బెదరింపు

లండన్, మే 30:—రస్సీ బ్రిటను పరిస్థితులు చాలవివ మానవ్యమును ఒడివడిని తెలియుచున్నది. కర్ణకప్రభువు ఆఫ్ఘనిస్తాను, పెర్షియానుండి రాయబారులను పరిమించిరేని రషియాకు, ఇంగ్లాండుకు యుద్ధముతప్పదని మాంచెత్తరు గార్డియన్ వర్తిక వాడెను.

కాక్కిరరాజుగారికి సార్వభౌముడు దర్శన మొసగిరి.

కంట్రాక్టుకుభిన్న ముగప్రవర్తించుట

లండన్, మే 30:—వైమానిక కంపెనీవారు—ఎయిర్ బ్రావు డిస్పోజిట్ కంపెనీ—తమ 4 విమానములను సప్లయ చేసెదమని కంట్రాక్టుబుచ్చుకొని ఒకవిమానమునుమాత్రము సప్లయ జేయలేదు. అందునియతము కంట్రాక్టుకు భిన్నముగ ప్రవర్తించినందులకు మేజరువిల్సన్ బ్లెక్ గారు దావాతెచ్చిరి. ప్రపంచ మంతట చుట్టుకొనిగిరిచ్చిననే సప్లయచేసెదమంటిమనియు 2600 పౌనుల విలువగల విమానములనే సప్లయజేయుట కంగీకరించితిమని వారము సలపించుచున్నార. నేను ప్రతం చమునంతట చుట్టినచేద ననతదనియు ప్రయత్నించెక నంటి పనియు దానివలన కంపెనీవారికి భారతి గల్గెననియు వాది తెలియజేసెను.

నర్ మోంపేరువెజ్, బ్యాంకదాన్, కామతుగార్లుగూడ నుకట్టినది.

కాన్సర్వేటివులకృత భావినిధానము

లండన్, మే 28:—సినిమా హాంబులో 250 కామన్సు సభ్యులను 80 ప్రభువులను సమావేశమయి కాన్సర్వేటివు కక్షచుకా రందరును ఒకటిగ కనిచేయవలెనని చర్చించిరి.

డిప్యూటీ గారు నూచించిన కక్షసర్వేటివు విధానమును అవలంబింపవలెనని బార్న్ ఫీల్డ్ గారు నడిపిరి. ప్రజాక్షేమము, సామ్రాజ్యవిజృంభణము, రాజ్యాంగనిర్మాణస్థాపనము ముఖ్యములు. వీటిని మనము కాపాడవలె ననిరి. దీనివలన మనము ప్రపంచములో స్వతంత్రముగ నుండుటకు వీలుగ ననిరి. ఈవిషయము లో యునైటెడ్ స్టేట్సువారితో సంబంధము లేకుండుటకు వీలు లేదనిరి.

ఇట్టిమాద్యు లన్నియు మెల్లగ జరుగునని. ఈలోపుగ యూరపు దిగవాడకుండ జూడవలెను. సాంఘికపరిస్థితులు, బ్రిటిషువర్తమాను మరల ఉద్ధరింపవలెను. అందుచేతనే మెక్ నాన్ గారిని నియమించితి ననిరి కర్ణకప్రభువుగూడ కక్షసర్వేటిజమును పూర్తిగ నెలకొల్పవలె ననిరి. (స్టేట్సుమాన్)

జర్మను నష్టపరిహారములు

జర్మనుల అభయము

ఆర్థిక పరిస్థితులు

లండన్, మే 31:—తదయును 12-10 బెల్జినునుండి బ్రెమున్ క్రికావిలేజురి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—పారిశ్రామికము, రైతులు తోడ్పడెదమని అభయమొనగుటచే జర్మనుల నష్టపరిహారమునకు ఒకరూపమును దాల్చినది. కడపటి శిఖ్యుండు దుద హరింపబడిన సామ్యము త్రమును హెచ్చించ రనుకొనుచున్నాడు. జర్మనులు ఇచ్చుటకు ఎంతకే క్రిగలదో విచారించుటకు నిన్ను డ్రికవిచారణ సంఘముకదాని నెలకొలుపుటకు ఏర్పాటులు జరుగవచ్చును.

క్రాత్రిక ఇచ్చెదమని తెలియజేసిన విధానములో అభయ సమస్యచే మాఖ్యమైనది. ఈ అభయములు ఆర్థికరూపముగనే యుండును. రాజకీయములు ఇచ్చుట ఇందులో చేర్చబడవు.

రైతులుగూడ క్రభుక్త్యమువారితో తోడ్పడెదమనుటచే పరిస్థితులు కొంతకరకు అనుకూలముగ నున్నవి. ఇంతకరకు ధాన్యమును అమ్మవలెనని క్రభుక్త్యమువారు రైతులను నిష్పంకించ నవసరములేదు.

285000 మార్కులు పాను 1కి విక్రయ మగుచున్నవి.

ఆర్థిక పత్రము

1928 ఆర్థికవర్షము రివిప్రాగునధలో ప్రవేశపెట్టబడెను. 12400000000000 మార్కులు లోటువచ్చునని అంచనాజేసిరి. మాత్కధక పడిపోవుటకు పూర్వజే ఆర్థికపత్రము తయారుచేయ బడినది క్రాత్రిక ధరలు పెరుగుట వీరు ఆలోచించరు. ధరలు పెరుగుటచే అంతటను ఎక్కువవేతనములను ఇచ్చువలసినవైనను.

లండనులో కొందరు జర్మను ఆర్థికసభ్యులు పారిశ్రామికము కులు కామన్సునధలోనున్న పారిశ్రామికముతో మాట్లాడుటకు బోయియుండిరి. వీరినిబట్టి నష్టపరిహారముల విషయమై జర్మనులు ఇంగ్లాండుకు ప్రతిఘటన సంపిరి తెలుపుచున్నాడు.

క్రమసాయదారులు నష్టపరిహారముల నిమిత్తము సాతే నా 200000000 బంగారు మార్కుల నిచ్చెదమనిరి.

ఎక్కువ వేతనములనిచ్చుట కంగీకరించుటచే కమ్యూనిస్టులు గూడ సంత్పత్తులగుచున్నానియు రూరలో సమ్యక్ ప్రవేశా డ్రిజించుచున్నవనియు తెలియుచున్నది.

గోకనెక్ కర్మరు పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

ఎస్సెన్లో కని పూర్తిగ సాగుచున్నది. రూరలో అందరును పనిలో జేరెద రనుచున్నారు.

ఆక్రమణ ప్రదేశములోనున్న ప్రెంచి బెల్జియము పై కులకగు ఖర్చును జర్మను లీయకపోవుటచే రివిప్రాగుంతులొనున్న 9700000000 మార్కులను స్వాధీనము జేసికొంటిమని డిగ్లాటి సేసాని తెలియజేసెను.

ఈ సామ్యము తిరిగి ఇచ్చుట తటస్థించదనియు ఇరములైన ఇట్లు చేయమని గూడ తాము అభయ మొనకాలమని తెలియ జేసిరి.

జర్మనీ ఆర్థిక పరిస్థితులు నానాటికి అవ్యాధముగ వేయచున్నది.

ప్రపంచ శాంతి

యునైటెడ్ స్టేట్సువారివంతు

వాషింగ్టన్, మే 30:—ఆమెరికను అధ్యక్షుడు హ్యూ గారు నైష్యములను ఇంకను తగ్గించుటకు వీలుగల దనిరి. యుద్ధము సాధ్యమైనంతవరకు తేటండుటకై ప్రయత్నించవలె ననిరి. ప్రపంచసంఘమును యునైటెడ్ స్టేట్సువారు వదలుకొనరాదు. వదలుకొనజాల రనిరి. ఆధియమియాలకున్నను తక్షణము సాంతముగ పరిష్కరించుటకు మనము తోడ్పడగలము. శాంతి సాధనముల చేర్చుచుటకు మనము తోడ్పడగలము. ప్రపంచమునంతట కాపాడుటకు మరల యునైటెడ్ స్టేట్సు వారు మరల పనిచేయవలసినవో కేక్లి వంచనలేక ప్రపంచము నద్ధరించుటకు తనధర్మమును నిర్వహించుటకు గల మాగ్ధములన్నిటిని వేదకవలెను. అన్ని విధముల పనిచేయవలె ననిరి.

చచ్చునటులకొరడాలతోగొట్టుట

రషియాలో టాంబువుజిల్లాలో రషియావైరులు సదకుల రూపముగ పన్నుల నీతులేనని చీకాయదొంగలు సావియటు క్రభుత్వాధికారులను 100 మందిరములను కొరడాలతో గొట్టిరి. దీనిచే 3 గురు చనిపోయిరి. ఈవగను దీగ్గుకొనుటకు ప్రతికియగ రయిటులు చీకాయదొంగిని కొరడాలతో చాచిగొట్టెనని బెల్జినువార్తలు తెలుపుచున్నవి. 500 కర్రాయములు కొరడాలతో చీకాయదొంగి విసికోపురాపు గారిని గొట్టిరి. ఆయన 500 బెల్జితో చనిపోయెను. ఈజిల్లాకు చీకా క్రభుక్త్యమువారు రైతులను సాధించుటకు క్రాత్రికనైష్యములసంపిరి

యునైటెడ్ స్టేట్సు క్రభుక్త్యమువారు వెండిని కొనుట కొంతకాల మాపుజేసిరి.

క్రిక్వెక్ రాకొమా రెవెన్యూద్రోగముచే ఆవారోగ్యముగ నున్నది.

గ్రామ స్వపరిపాలనాభివృద్ధి

సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు

కలకత్తా 30 మే:—తెంగాలు గ్రామస్వపరిపాలనాచట్టముకు రాజప్రతినిధిగారు తమసమ్మతి నొసగి, దినముయొక్క నాల్గవతృత్యోత్సవము మే 15న తేదీన జరిగెను. ఆనంద్ భిమున గర్. సురేంద్రనాథ బెనర్జీ గారు, ఇంతకరకును జరిగిన అభివృద్ధినిగురించియు క్రభుక్త్యమువారి విధానమును గురించియు ను పర్యసించిరి. సగటున 10 లేక 12 చుమైల్ల కొక్కటిచొక్కన 6782 యూనియను లింతవర కేర్పరపడెను. 6000లే 8000 జన సంఖ్య కొక్కటిచొక్కన గలవు. ఇవి రాష్ట్రము: ద్వైభాగములు అంటును సరిసమానముగ వ్యాపింపలేదు. వీరివ్యాప్తి కర్మిలో ఆపీసరై నాధారపడి యుండెను. బాగుగ విధ్యాభివృద్ధి గల ప్రాంతములందు మాత్రమే ఈవిధానమును వ్యాపింపజేయ జెల్సింతుటలేదు. అన్ని ప్రాంతములందును సరిగనే వ్యాపింప జేయవలెను. ఈచట్టమును అవగణలో పెట్టుటకు వివిధప్రదేశముల అర్హతలను గురించి జిల్లా మేజిస్ట్రేటులకును జిల్లాపోస్టులకును భేదాభిప్రాయము గలదు. విద్యావంతులు ండి, చాకీదార్లును భరించుట కచ్చటి ప్రజలు ప్రత్యేక కన్నులు తెల్లించిపసిద్ధముగ నున్న నే ఈయూనియనుల నెలకొల్పవలె ను అభిప్రాయముతోనే కేకేధవింపన విశాల ప్రదేశముల కీసంఘముల నియమించుటచే చిన్న గ్రామముల వారికి చట్టములన లాభముగలుగుటలేదు. అందుచే గ్రామములు తమకు గావలసిన విషయముల దామే విచారించు కొనినంపాదింతు కొనుటకు కేక్లిరంతులుగ నొనర్చువలె ను. ఇదియే ఈచట్టము యొక్క ఆర్థము. క్రాత్రిక యూనియనులందు క్రభుక్త్యమున ప్రజలు నూతన పన్నుల కంగీకరింపరుగాన చాకీదార్ల వేతనములొనగుటకుంటే నా సంగతులు వేరు కార్యమునర్పి జాలకున్నవి. కాని కొంతకాల మైనపిదప పనియే నిజముగ నుపయోగకరములగ నొనర్చుచు ను. యూనియను బోర్డులు తమకార్యములను దాము నిర్వహించుకొనగలిగిన ట్టోనర్పుటయందే జిల్లాబోర్డుల ప్రధాన కర్తవ్యము విడియున్నది దేశమునందలి రాజకీయ పక్షములవారను స్వరాజ్యమునే ఆశించుచుండిరి. బెంగాలు గ్రామస్వపరిపాలనాచట్టము నిజమగు క్రభుక్త్యపాలనకు పునాదిగానున్నది. ఈసందర్భమున ఆయూనియను బోర్డులవారందరును పౌరులును బెంగాళ్ళ పూర్వీకుని సమాకారము నొనర్చెదవని నమ్మచుంటి నని బెనర్జీగారు బెలిసిరి.

దేశ బంధు చిత్తరంజన దాసుగారికి

చెన్నపురి కాంగ్రెసుపక్ష దేవాంగముహూర్తము

లర్పించిన అభినందనపత్రము

దేశభక్తాగ్రేసరా! సంఖ్యాపాపామృతకట్టద్రా!!

మానసియా! మా హృదయపూర్వక స్వాగతము. ఆగష్టు ప్రముఖుడవై, సకలకళావికాసదండవై, భోగభరాణిదండవై, వాంఛితకళాతల్పముల నుండు మీనంటిమహానీయులు మాత్రు డేవియొక్క దాశ్యవీణకీర్తి నేవాదతము బూనుట దుర్లభము. అట్టిది లక్షల కోల దివచ్చు రాబడిని త్యజించి మాతృజాతని నిరంకుశ కరిపాలనాత్మక భలములచే బంధించబడిన ప్రభుత్వనిరంకుశశృంగారముల త్రొవ్వుటకు, దేశీయ సోదరుల బహుస్వార్థిత్వముల సంపాదించుటకు, మా దేవాంగుల ప్రాచీనకళా పురుషధర్మమునకు, మహాత్మునియాజ్ఞానుసారము స్వరాజ్యయజ్ఞమునకు పురోహితుడవై ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధములకు లోనై మున్న హరిశ్చంద్రుడు తమ సత్యవ్రతపాలనకు భారాపుత్రుల బుణమున కర్పించి తన కుతము నిజానీతినియు తామును నేడు మీశత్రుమును మీ పుత్రుని మాతృజాతి కల్పించి స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు బంధన త్యాగమునై మాహృదయ పూర్వక స్వాగతము. కారాగృహమున కేగవచ్చియు ఆరోగ్య హినుడవమియ్య మొక్కవోని ప్రైర్యముతో స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు కంఠముగట్టుకొంటివి. ఇంతటి మహాత్మాగివి. భారతమాత నోములపంటపు వంశసాహిత్యసరస్వతిగను మీకునుబంబులగాని మీసేవానీతిని గాని మీత్యాగమును గాని తొనియింప మానాద్యము చాలదు. దేశముయొక్క లింగితులు గమనించి లివి. ప్రజలు స్వరాజ్యవాంఛాని మన్నులైయు న్నారు. రాజకీయ నావనా యుక్తియు లేక విపదంబుధిగా మునుంగ నున్నది. రాజకీయ తంత్రజ్ఞుడవగు మీవైపువైపును, పాక్షికభేదతుపానులకు దగులకుండ సుయోగమార్గముల నడిపించి నీనాడుకత్తయిన అధికారమున భారతదేశమునకు స్వరాజ్యము లభింపజేయుము. సత్యశ్రద్ధకు మీకు సర్వదా ఆయురారోగ్యత్యాగభాగ్యము లానంగి రక్షించుగాక మీయుద్ధయమునకు విజయము చేహరునుగాక భారత కళలు మీచల్లరిమాపుచే పురుషధర్మపరుగుగాక.

చెన్నపురి కాంగ్రెసుపక్ష, దేవాంగులు.

దక్కను సంస్థాన పౌరుల సమావేశము

సంస్థానాధీశుల రక్షణచట్టమున కసమ్మతి

పూనా, 31 మే:— దక్కను స్వదేశ సంస్థానముల పౌరుల మూడవసమావేశము సందర్భమున కాసిగారు (బరోడా లో ప్రిడరు) ఆధ్యక్షత వహించిరి. ఈసమావేశము బెల్గామునందు జరిగెను. వివిధసంస్థానములనుండి 150 ప్రతినిధు లుబాదించిరి. చాలమంది ప్రేక్షకులుగూడ వచ్చిరి.

ఈసమావేశోద్దేశములను గురించి కొందరు పాత్రబాటు అభిప్రాయముల సలిగియుండి రనియు, సంస్థానాధీశులబలమును తొలగించుట ఈసమావేశమువారి యుద్దేశము గా దనియు ఆధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. ఈ సభవారు తమ తమ సంస్థానాధీశుల యెడల రాభక్తితో గృహముల ప్రజల కష్టములను తొలగించి సంస్థానాధీశులకు అధికబలమును జేహద్యుటయే ఈ సభవారి ఆశయము. ప్రజలయొక్క కష్టములను తమ పాలకులయెదుట నివేదించి అట్టికష్టముల తొలగించి ప్రజలందు సంతృప్తిని ఆన్యోన్యతన అభివృద్ధినించుటకు ఈ సభవారు యత్నించెదరు. ప్రస్తుతము కొన్ని సంస్థానములందు గాననకు నిరంకుశపాలనను తొలగించి ప్రజానిపాలనాసంస్థల నేర్పరుచుట కీసభవారు యత్నించెదరు. ప్రీన్సును ప్రాప్తేక్షనచట్టము సంస్థానమునంతటి ప్రజల అభివృద్ధికి గూడ భంగకరము అని ఆధ్యక్షుడు నుడివెను.

తరువాత చాల తీర్మానము లానర్పించెను. అందు, స్వదేశ సంస్థానములందు నిర్బంధపారంభోత్తర విద్యను ప్రవేశ పెట్టవలెనని యొక తీర్మానము గలదు. మీరాజ్ పౌరులకొరకు గాను ఆపారంభమున నిరంకుశముల నేర్పరుపవలెనని ఆసంస్థానాధీశుని గొరుచు నొక తీర్మాన మొనర్ప బడినది. సంస్థానము లన్నియు బాధ్యతాయుతపాలనమును గోరుచు, సంస్థానాధీశుల రక్షణచట్టమును నిరసించుచు తీర్మానమును గానించిరి. ప్రజలందధికసంఖ్యాకుల యజయోగించుభావము రాజ్యాంగభావగ నుపయోగించవలె ననియును సంపూర్ణ మద్యవిక్రయ నిషేధమునే తమ ఆదర్శముగ నుంచుకొనవలె ననియు తీర్మానమిచ్చెను.

భారతఖిలాఫతు సంఘము

నేటువోటసిగారు 16 లక్షలు బాకీవడిరి

భారతఖిలాఫతు సంఘాధ్యక్షుడు నేటువోటసి గారా సంఘమునకు 16½ లక్షలు బాకీవడిరి. అబాకీని తీర్చుటకు తనరంపము కలిపిమిల్లలను రెంటిని సామగ్రిలను విక్రయించుటకు వోటసిగారు రంగీకరించిరి. అందుకు సంఘమువారికి ఉపసంఘము నేర్పరచిరి. వారు పనిని ప్రారంభించిరి. తనకు ఆనాలోగ్యము గా నున్నదని ఆధ్యక్షులకు వోటసిగారు రాజీనామానిచ్చిరి. ఇట్లు దు ఖిలాఫతిగారిని ఆధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనిరి (హిందూ)

మూలమునుమిసిపాలిటీ

మ్యునిసిపలు సంవిధానము ముసాయిదాను ప్రాముఖ్యము గూర్చి మ్యునిసిపలు సంఘములలో తీవ్రమగు చర్చజరిగినది మహమ్మదీయులకు అనుటకు బదులుగా హిందువులు సిక్కులు అనబడెనని హిందూసభ్యులు కోరిగా హెచ్చుమంది తిరస్కరించిరి. కనబందినవిషయమున నేడే తిరస్కరింపవలెనని 10మంది కనామ్మదీయులు కోరినను దానిని నిలిపివేసిరి (ఆఫ్ ఫెను)

ఇండియాలో బోల్షివిక్కు ప్రచారములు

ఫిహరుల్ బోల్షివిక్కు ప్రచారకుల విచారణ పూర్తి యయ్యెను. ఒకడుతప్ప ముద్దాయిలందరును శిక్షింపబడిరి.

గౌ. సెత్తాగారు

సమదాసనీగారు గౌ. సెత్తాగారు తాతాబ్యాంకుకు 5 లక్షల రూపాయలు బాకీయుండెనని కలికి మానవత్వము కలిగించి నందులై బారోపై సెత్తాగారు తెచ్చినకేసును సమదాసనీగారి సగన తుమావణమును సెత్తాగారు రంగీకరింపవోవుటచే కేసు విచారింపబడెను. సాక్షులు నేరమును రుజువు చేసిరి. ఇంకను చుగ్గురుసాక్షులను విచారించి రాబోవు కుంభాభిషేకమున మేజస్ట్రేటు తీర్పునిచ్చును.

భోపాల్ మానవత్వపు కేసు

వైకేసులో ముద్దాయి నిర్దోషి యని తీర్పుసగబడెను. హకారాడెప్టీ మేజస్ట్రేటును ప్రైవరరును విజయకు మార గంగూ లీగారు కలెక్టర్ రెంటు కంట్రోలుగా నియమింపబడిరి.

అగ్నిప్రమాదములు

రంగూను:— నూగంటూలోని చీనాదియ్యపుమిల్లు కాలిపోవుటచే 9½ లక్షలను దాల్చి బియ్యపుమిల్లు కాలిపోవుటచే నుమారు 2 లక్షలను నష్టము కలిగినది.

విజ్ఞానసము:— రుద్ధిరోడ్లారి నామ సం॥ వైయాకి తెల ర-వ తేది గురువారం వైకుంఠపూర్ణి చెందిన నాతమ్ముడు ఉదయగిరి కన్నయ్యకెట్టికి సవరు సం॥ వైయాకితెల 29-వ తేదికి సరియైన 1923 సం॥ జూన్ తెల 2-వ తేది ఆదివారం ఉదయం కి గంటలమీద టాకరుసత్రం కోశేటివద్ద జరుగు ఉత్తర క్రియలకున్ను, ఆ నాడు సాయంత్రం 4 గంటలకు రాను లింగాపురం సామిలమై పిడి 44 నెం. గల నాగృహమునందు జరుగునట్టి భగవత్పూజా కాలక్షేపమునకున్ను వచ్చియుండి సవరు కార్యములను జరిపించుటకు విన్నవించుకొనుచున్నాడను.

నూకల ఉపాధ్యాయులు, ఉ. చెంగల్వరాయ కెట్టి.

భారతదేశమునకు మోటారుమీద

ప్రయాణము

అండకో, మే 31:— ఉదయము 1-35 వైయ్యుప్రతికా ప్రత్యేకనిలేఖి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు. మోటారు బండిమీద సిరియా ఎడారిగుండ మధ్యధరా సముద్రముండి బాగ్దాదు, భారతదేశమునకు ప్రయాణము వీలగునట్లు క్రొత్తపూమార్గమును ప్రారంభించుటకు నార్వేక్ నాయరిగ్ గారు అలోచించుచున్నాడు. కేరల్ కు తువులో మెయిలు టుపాలు పోవుటకును, ప్రయాణికులు పోవుటకును ఏర్పాటులను జేసెదమని నాయరిగ్ గారు రిసి. మార్గము యెడల మార్గమే. నేడే తేవునంద ప్రయాణికులు 16, 17 కోజులకు బొంబాయి, న్యూఇడ్, బునారు, బగ్దాదుకు పోవుటకు బదులు ఈ క్రొత్తపూమార్గము పోతిమేర బగ్దాదును 60 గంటలలో జేరవచ్చును. అండకోనుండి బగ్దాదుకు మెయిలు 8 కోజులలో పోవును. దీనిలన ఎంతయు సులభము గలగును. బెహాయునుల స్నేహమును సంపాదించిరి.

వాతావరణస్థితి

1923-సం॥ జూన్ తెల 1-వ తేది శుక్రవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదినండి వర్షము	ఏప్రిల్ 1-వ తేదినండి దామాసనవర్షము
గోపాలపురం	90.1	80.1	...	0	0.08
కోరాపుట్	99.2	68.8	0.50	0.50	0.40
విశాఖపట్నము	92.3	83.7	...	0	0.12
కాకినాడ	101.2	84.9	...	0	0.08
మచిలీపట్నము	93.8	83.5	...	0	0.09
గుంటూరు	112.0	83.6	...	0	0.10
కర్నూలు	108.1	85.0	...	0	0.04
బళ్లారి	107.3	82.3	...	0	0.08
అనంతపురము	107.5	82.1	...	0	0.15
కడప	112.5	84.9	...	0	0.10
నెల్లూరు	107.9	82.1	...	0	0.03
మద్రాసు	97.0	81.0	...	0	0.06
కడపూరు	97.8	81.2	...	0	0.03
కెల్లూరు	118.2	87.2	...	0	0.08
సేలము	101.1	79.8	...	0	0.13
కోడలబత్తూరు	99.1	76.0	...	0	0.05
తిరుచనాపల్లి	108.7	89.8	...	0	0.06
నాగపట్నము	95.7	80.8	...	0	0.04
పురుకోట	102.2	80.0	...	0	0.07
మధుర	110.2	78.8	...	0	0.08
పాంబుల్	92.1	79.5	...	0	0.01
తిరునల్వేలి	0	0.03
తిరువేంగుడు	87.2	79.8	0.14	0.14	0.40
కొచ్చిక్	90.7	80.9	0.01	0.01	0.08
కాలికట్టు	91.8	75.7	0.11	0.11	0.10
మంగళూరు	98.1	82.5	...	0	0.68
బెంగళూరు	90.3	67.2	0.04	0.04	0.14
హాస్సాన్	88.9	68.7	...	0	0.11
మెరకార	82.4	68.6	0.15	0.15	0.24
తెనూరు	109.8	81.1	...	0	0.06
వైద్రావాడ	101.8	85.0	...	0	0.09
కాల్వార్	91.7	81.5	...	0	0.67
రత్నగిరి	89.9	82.7	...	0	9.43
బొంబాయి	91.7	81.0	...	0	0.15
హోలూరు	118.6	81.0	...	0	0.10
కొడెకనల్	78.4	54.6	...	0	0.18
ఉదయగిరి	74.8	50.3	2.18	2.18	1.91

సర్కారులు:— కోరాపుట్లో 0-50 అంగుళముల వర్షము కురిసెను. బందరులో ముల్లులు గాఢముగ బట్టినవి.

తక్కినవోట్ల నిర్మలముగ నేయన్న దనవచ్చును. గుంటూరులో 9.2 కాకినాడలో 2.9 డిగ్రీలు పగటివేడిమి హెచ్చుగ నున్నది. విశాఖపట్నములో రాత్రివేడిమి 3.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

దక్కనులో కొన్నవోట్ల నిర్మలముగను మరి కొన్ని వోట్ల మేఘములతో ఆకాశము కూడుకొనియుండెను. బళ్లారి అనంతపురంలలో అద్భుత తక్కువ. పగటివేడిమి 6.2 నుండి 9.4 డిగ్రీలవరకు ఎక్కువగ నున్నది.

కడపలో రాత్రివేడిమి 2.3 డిగ్రీలు హెచ్చుగ నున్నది. తక్కినవోట్ల 5, 6.3 డిగ్రీల వరకున్నది.

కర్నూటకములలో ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 4.3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మద్రాసులో 2.6 డిగ్రీలు తక్కువ.

వైద్రావాడ:— అక్కడక్కడ ముల్లులు పట్టినవి. రాయచూరులో పగటివేడిమి 10.1 డిగ్రీలు ఎక్కువ, రాత్రివేడిమి వైద్రావాడ, రాయచూరులలో 6.2, 4.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

మహబూబాబాద్ శిశోవర్ణస్థితి ఎక్కువగనే సాగుచుండవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు, సామ్రాధు

వాతావరణ రాష్ట్రభాష

స్వరాజ్యపతాకసంరక్షణము

భారతనాయకుల రాక

నాగపూరులో సత్యాగ్రహము

31 వ తేదీ ఉదయమున శ్రీయుతులు, రాజగోపాలాచారి, కల్లభయిపేట, టి. ప్రకాశం, వారదయాలానాగు, గంగాధరరావు జేకపాండే, బాబిజోసెపు, రాజేంద్రప్రసాదు, దేవజానుగాంధీగార్లు నాగపూరువేరి. ఆనాడు సాయంత్రము 24 గురు వలంటీరులు 8 తెగలుగా కాంగ్రెస్ లెంపున మొనరించి అపుడు భారతనాయకుల వంటకే యుండి. ఆ 24 గురిని ఆరె ముచేసిరి. నాడు సాయంత్రము బహిరంగ స్థల బరిగినిది. ఆనభలో వారదయాలానాగుగా రువగ్యసింది.

వారదయాలునాగుగారు

“సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించినందుకు మధ్యరాష్ట్ర ములవారిని, ముఖ్యముగా నాగపూరువారిని నేను ప్రశంసించెదను. ఇది కాంగ్రెస్ లెంపునము కాదని నాగుగారు నుడివిరి.

బొంబాయిలో జరిగిన స్థాయిసంఘసభ

చిత్తగంజుదానుగారు స్థాయిసంఘసభకు రాజీ నామానిచ్చిరి. స్థాయిసంఘసభకు మరయొక రధ్యత తహించిన తన చలచిత్రము ప్రకారము తీర్మానములు జరుగవని అభ్యుత్పని ఎన్నుకొన తీర్మానమును మరయొక రనువదించకముందే దాను గారు అగ్రాననమున కూర్చుండిరి.

గయలో కాంగ్రెసు మహాసభవారు చేసిన తీర్మానమును గూర్చి ఆలోచించుటకు స్థాయిసంఘ మున కధికారము లేదుగాన నిపుడు స్థాయిసంఘము వారుచేసిన తీర్మానము ప్రకారము చేశీయులు పని చేయనక్కరలేదు. ఓటరులు ఎన్నికల స్థానముల కేగి స్వరాజ్యపతాకమువారికి ఓట్లనియ్యగూడదు” అని నాగుగారు నుడివిరి.

పిమ్మట ప్రకాశంగారున జేకపాండేగారున గూడ ము చ్చటించిరి.

“మీ రిప్పుడు చేయుచున్నది కాంగ్రెస్ లెంపున మే “మీరు చేసిన ఏర్పాటులను వలంటీరులు చూపుచున్న విధేయ ర్థమున చాల సంతృప్తిరముగా నున్నది. వలంటీరులు నిమ్మ బాతులవా రైనంతమాత్రమున వారి గౌరవమున కెట్టి భంగమును కలుగదు. జేకమునం దిన్ని రాష్ట్రములనుండియు వలంటీరులు చేరికొనిదిగా వచ్చెదరుగాని మీరు వెనుకీయరాదు. గురకబాగు లో అకాలిలు యిక్కడల సహాయము నపేక్షింపక సత్యాగ్రహ మును జరిపినటులే మీరు గూడ సత్యాగ్రహమును సాగించి అక్కగౌరవమును కాపాడుకొనవలెను” అని ప్రకాశం జేక పాండేగార్లు నుడివిరి.

నాయకులకు స్వాగతము

అగ్రసభాగారు మున్నగువారు గూడ రాజగోపాలా చారిగారిలో నాగపూరువెల్లిరి. ఈ భారతనాయకులకు వార్దాలో ఘనమగు స్వాగత మొసగిరి. ఆనాడుదయమున నాగపూరులైలు స్టేషనుకడ చేరికొని ప్రజలు చేరిరి. వలంటీరులు పతాకములను భరించి ప్రజలను గుర్తుబాటు చేయుచుండిరి. “మహాత్మ గాంధీకి జయ” అను జయధ్వనులు చెలగుచుండ, నాయకులకు స్వాగత మొసంగిరి. “నాకురబసినరకారా” అనుగీతమును పాడిరి. వార్దా నుండి వదవజట్టు వచ్చింది. (హిందూ)

జబ్బులుపూరు నాయకులకేసు

31 వ తేదీని యాకేసు విచారణ మరల జరిగినది. మోడు కానిస్టేబులు పెద్దతోటమాలియును సాక్షుమిచ్చిరి. వారిని స్టేడ తులు చాలబాగుగా ప్రానుపతీక్ష చేసిరి.

“నేను మొదటినుండి కడవరకు నున్నాను. చాకీదారును తోటమాలియును గూడ వలంటీరుల నాటంకపరచలేదు. భూ రాగాదు మిథాయి పంచిపెట్టు చుండగా నేను చూడలేదు” అని మోడుకానిస్టేబు చెప్పెను.

“నేను తోటలో కావలియుంటిని. తలుపును త్రోసికొని లోన ప్రవేశించి నపుడు నేనచటలేను. అది విగిగవదను సంగతి నాకు తెలిసినవరకువారైన నేను వెళ్లి చూడ లేదు. తలుపువిగిగిన మరయొకంటట ఈరేగింపువారు వచ్చిరి. తోటలో నుండుగా ధ్వలము సంపాదించి కొనుటకు వచ్చినవారే తలుపువిగిగగట్టిరిగాని ఈరేగింపువారు విరుగగట్టలేదు. తలుపు

కడకల తోనువెరుక్ల తోను చేయబడెను. నేను ప్రభుత్వోద్యోగి నేగాని పతాకము నెత్తుటకు నాకెట్టి అక్షణమును లేదు” అని తోటమాలి చెప్పెను.

31 వ తేదీని వలంటీరులు వెళ్లలేదు. విచారణలో నున్న వలంటీరులను చాలబాధ పెట్టుచున్నారు. కాని వారు లక్ష్యము చేయుటలేదు.

10 ఏండ్లలోపు వయసుగల బాలురు

ఈవిల్లు చాలమంది జట్టుగా చేరిరి. వీరిలో నొకజట్టు గజేకుతను బాలుని నాయకత్వము క్రింద వారమురోజులనుండి ప్రతిరోజునను కొద్దువపొయి పతాకమును ఎగిరించుచు జాతీయ గీతములను పాడుచున్నారు. విారుపొందని 30వ తేదీని పోలీసు యనస్పెక్టరు చెప్పగా వారు వెళ్లవనిరి. వారి నేమియును చేయలేదు.

అకాలిల రాక

ఒక తెగ అకాలి నిమ్మల త్వరలో సత్యాగ్రహమును జరిపెదరు. (హిందూ)

డాక్టరు వరదరాజులుగారు

రాజగోపాలాచారిగారి రిపుడు రాష్ట్రీయసంఘములను ప్రోత్సహపరచి స్థాయిసంఘము వారి తీర్మానమును తిరస్కరించునటుల చేసిన కలుగునవ్వము నకు ఆరణ్యే బాధ్యుడగును. ఆయన ఒక క్రత్యేకకత్తు నేర్పరచి బహిష్కరణము సాగింపదకునుగాని కాంగ్రెసు సంఘములను ప్రోత్సహపరచగూడదు. ఆయనఅటుల చేసినచో నేను అందు లకు ప్రతిబాటుగా బోధించెదను. ఇపుడవసరమహాసభను జరుపుట నిష్ఫలముశీలంబరువరకు నాగవలెను. భారతజాతీయతకు లోకమాన్య డాదిపురషుడు. గాంధీమహాత్ముడు దానినిభివృద్ధి నొందించెను. తాము చేయుచున్న పని మహాసర్థముని గ్రహింప కుండ దాను రాజగోపాలాచారిగార్లు జాతీయతను రూపుమాపు టకు యత్నించు చున్నారని నాయకుగారు నుడివిరి.

తిరుపూరు కాంగ్రెసు సభ్యులు

దేశముకొరకును కాంగ్రెసుకొరకును సర్వస్వమును త్యజించి, ఆత్మోద్యమముగూడ తెక్కచేయక భవమును గోల్పోయి నిరంతరమును సంచార మొనరించుచు దేశసేవచేయుచున్న శ్రీమాన్ రాజగోపాలాచారిగారు స్థాయిసంఘమువారి తీర్మానము నంగీకరింపక కాంగ్రెసుసంఘమున తన యున్నతపదవికి రాజీ నామానిచ్చిరిగాన ద్రవిడరాష్ట్ర, మండల, తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘములలో సభ్యులును తీరపూరువాస్తవ్యులు నగు పి. ఆర్. నారాయణస్వామయ్యయ్య, కే. వేంకటప్ప గొండరు, జనాబు టి. బి. అబ్దులరహిమ్ సాహెబు, సయ్యదు బాచాసాహెబు గార్లుగూడ తమ సభ్యతలకు రాజీనామాలు నిచ్చిరి. వారు గయ విధానమునుగూర్చి తీర్మానముగా పనిచేసెదరు. ఇతరులగుండ నటు లే పనిచేయవలెను. ఈ మహానాయకునినే అనుసరింపవలెను అని వారు ప్రకటించిరి.

ఆంధ్ర రత్న

దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య గారు

దత్తమండలములలో ప్రచారము

జూన్ నెల 31 వ తేదీనుండి ఆంధ్రరత్న గారు దత్తమండలములలో ప్రచారమును ప్రారంభించెదరు. ఒక్కొక్క మండలమున నొకవారము రోజులు సంచారము చేసెదరు. ముఖ్యస్థలములలో సభలను జరుపుటకును తిలకు స్వరాజ్యనిధికి భవమును వలంటీరులను జేర్చుటకును కాంగ్రెసు సంఘముల వారు ఆంధ్రరత్న గారికి తోడుకడ గోరెదను. దత్తమండలములవారు క్రిందవన లేవండ పనిచేసి గయవిధానమును పూర్తిచేయగోరెదను. అయ్యుడేవరకాకేశ్వరరావు, ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శి, బెజవాడ. 1-6-23 (తంతివార్త)

తిలకు స్వరాజ్య నిధి

నెల్లూరు మండలం

మే నెల 31 తేదీ వరకు వాగ్దానముచేయబడిన } 10000-0-0
తిలకుస్వరాజ్యనిధి మొత్తము }
వనూలు కావడిన మొత్తము } 4017-రూ
వలంటీరులు } 37 వంది
కార్యదర్శి

ఆచార్య గిద్దానీగారు

స్థాయిసంఘ తీర్మానము సమంజసము కాదు

స్థాయిసంఘతీర్మానమువలన గయలో అధికసంఖ్యాక లైన వారి పుడల్ప సంఖ్యాకులైరి. ఇపుడధిక సంఖ్యాకులైనవారు స్వరాజ్యపతాకమునకు జేరలేదు. సంయోగముకొరకు సమాధానతీర్మానమున కనుకూలముగా ఓట్లు నిచ్చినవారిలో కాననసభలకు వెళ్లుట కంగీకరింపనివారు చాల మంది కలరు. స్వరాజ్యపతాకమువారు మొరకుపట్టు పట్టుటచే చిగ మిక్రులగువారిలో వివాదపడుట కంగీకరింపబాలకయే తాము విధిలేక సమాధానమున కొప్పకొనుచుంటిమని చాలమంది స్థాయి సంఘసభలో నువన్వసించిరి. నేను మీ కటాక్షమును కొరవని ఆంత్యోపన్యాసమున దానుగారు నడివిరే గాని తమకు ఆను కూలముగా తీర్మానము జరిగినందులకు సంతసింపక పోలేను. ఇది రెండుపక్షములకు సమాధానముని ఎవరును తలంపగూడదు. రాజగోపాలాచారిగారుమున్నగువారు వెంటనేరాజీనామానిచ్చు టయే యిందులకు నిదర్శనము. వీరల్పసంఖ్యాకులైన ను బహిష్కరణ ప్రచారమును కొనసాగింపకమాన రని వల్లభాయిగారు మున్నగువారి ప్రకటనలను స్పష్టముగుచున్నది. ఇది యిటులనే జరుగగలదని ఆనభలోనివారి కందరికిని తెలిసియే యున్నది.

మనస్థితి ఏమి?

ఇపుడు ఎక్కుకొనబడిన కార్యసంఘమువారు మధ్య తెగవారు గాని స్వరాజ్యపతాకము వారు కారు. రాజగోపాలా చారిగారు మున్నగువారు నిర్బంధమునుండి తొలగుటక రాజీ నామాలు నిచ్చిరి. అందువలన వారికి స్వేచ్ఛ కలిగిందిగాని వారు దానిని వృథచేయరాదు. వారురక నిరీక్షింపగూడదు. అది చాల హానికరము. జేశీయు లీరీతిగా చేయవలె నని వారు స్పష్టముగా తెలియజేయవలెను. కాన మీరు గయతీర్మానముల ప్రకారమే పని సాగించుట ముఖ్యభర్యము. అధికసంఖ్యాకులు అల్పసంఖ్యా కుల సౌకర్యము కొరకు నిర్వాహితత్వమున కంగీకరించుట యనగా అల్పసంఖ్యాకుల కద్దతి ననుసరించుటయే. అధిక సంఖ్యాకులు తమ భావములను వదలకొన నక్కర లేదు. ఆభావములను యిక్కరులకు బోధింపగూడదు. బోధింపకన్న స్వరాజ్యపతాకము వారి ప్రచారమున కెట్టి అభ్యంతరమును కలుగదు. కాన సంయోగముకొరకు అధికసంఖ్యాకులు చేయ వలసిన త్యాగ మిదియే నని దానుగారు నుడివిరి.

వీరపూజయూ తేక ప్రజాసత్తాకప్రవర్ధనమూ ?

సంయోగమునందు దానుగారి కింకటి గట్టిసమ్మక మున్న పుడు ఆయన మాకు చేసిన హితోపదేశమును తానే యేల అను స్థింపగూడదు? కాంగ్రెసు మహాసభవారు కాననసభాప్రవేశపు తీర్మానము నామోదించునటుల తాము చేయగలుగు నంతవర కును తమ భావములను లోన నిమిడ్చుకొని వాని ననుస్థింప కుండ దానుగా రేల యుండగూడదు? దానుగారికి వహింపక మునగల పొండిత్యము స్వాస్థ్యస్థానమున పనికిరాలేదు. ఇక్కడ అధికసంఖ్యయూ అల్పసంఖ్యయూ అనునది ముఖ్యవిషయముగా నుండలేదు. బలమే ప్రధాన మైనది. దానుగారి కట్టిల ముందుటవలననే అధికసంఖ్యాకులు స్వధర్మమును వదలకొనిరి జేకముల కృత్తుల కొరకు గాక భగ్యముకొరకే నిలువబడగల వా రెవరైన మిగిలి యున్నారా అను విషయ మిక నిర్ధారణ కావలెను. మనము ప్రజాసత్తాకమును మోపాందించుటకు పూన కలెనా లేక వీరపూజతో తనిది నొందవలెనా” అని గిద్దానీ గారు బొంబే కానికలు పత్రికకు వ్రాసిరి.

అనసూయాబాయిగారి ప్రకటన

ఏవో కొన్ని మిల్లులకు కొద్దిమందిని రాజ్మర్కలిగినంత మాత్రమున నమ్మకట్టు ముగిసినదని ఎవరైనను తలంపగూడదు. రెండు నెలలనుండి సమ్మేకట్టు జడగుచుండుటచే ఎవరో కొందరు ధైర్యహీనులై యజమానులబోధనలకు లొంగియుండుదురు. అంతమాత్రమున పని పూర్తిగా జరుగదు. పనివాండ్రులనుకర్దు. ఇపుడు మిల్లుపనికి వెళ్లినవారిని కార్మికసంఘమువారి కేర్వరచిన కర్మాగారమున పనిచేయునట్లు వారికి బోధింపదగును. నేటు అంబాలాబా గారి క్రొత్తకారికోమిల్లులో చేతి మగ్గుములమీద పనిచేయుట కు చాలమంది కావలసియున్నార” అని అనసూయాబాయిగారు కరపత్రములను ప్రకటించిరి. (ఆ. వెను)

విల్లింగుడను క్రభువు దినమున కూమారునందు, నెయింటు బార్లిహోము సాంకర్సరికోత్సవము సందర్భమున పాల్గొనిన.

(పృథ్వీ దేవత)

పే 30:—దీని అవశ్యకతను గూర్చి కొత్త

పాఠశాల పరగతిని ను తిరులై చూర్చుకుంటుంది

ఇందు 60 వ, బాలకుడు బంగారుపతకమును, 21 వ విద్యార్థి వెండిపతకమును 60, 21, 9, 35, 30, 56 సంఖ్యలుగల యశస్వర్ణంబు, ఆయా స్థానములలో మొదటివారుగ గణపాంబిందువు, విజయగల గ్రంథములను జూందుట కర్హత గడించినారు.

ఫర్మ వ ర ము } సీరివి- అంబినేయులు,
 196-5-1923 } పరిమత్కార్ణవ ద్వి.

కేరళ విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన కార్యము
లన్నిటియందును దాడునూప పాల్గొని గవాయ్ మొనక్కవరసుని
కోల్పిన ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషు రెవీనెయిద్వారా తన
వానూక్రమ ప్రభుత్వమువారికి వెలిపిరి.

(పృథ్వీ దేవత)

న్యాయవిచారణ, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణ విధానము
మే 20:—దీని ఆచరణకరమగు నిర్ణయ ప్రకటన
సంగతులు కావలసినయెడల ఇప్పుడు మాజిల్లాలో జరిగినది పనికి
వచ్చును. ఈ ప్రభుత్వ కమిషన్ పోలీసు బ్రాహ్మణ సమైక్యవర్తకు
మీద అందుమునేను వచ్చినది. మా జాయింటు మేజిస్ట్రేటుగారు
ని సెంగ్గాడాయన్ వి. సి. యస్ గారు ప్రైవేట్ వేసికోవ్వారు.
మా సెంగ్గాడాయన్ గారు స్వయముగా ఆచుటకు వెళ్లి ప్రై
వేటు విచారణవేసి కొంతసాక్ష్యము సంపాదించిరి. కాని ఆ
బ్రాహ్మణ సమైక్యవర్తకు దొంగారు కనమీద సైబిడిన్
అయినారని భయపడి జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారిని ఈ కేసును ఇంకొక
చోటుకు బదిలీయించమని వేడెను. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారు
జానినంగి కరంచేరు, అప్పుడు హైకోర్టులో ఈ సమాచారము
తెలియవచ్చగా వారు దీనిని భీమవరం జాయింటు మేజిస్ట్రేటు
గారివద్దకు బదిలీయించిరి. భీమవరంలో యీ కేసు విచారణ
వేసి పోలీసు బ్రాహ్మణ సమైక్యవర్తకు నిర్దోషి అని ఆ జా
యింటు మేజిస్ట్రేటుగారు కేసును కొట్టివేసిరి. మా సెంగ్గాడా
యన్ గారు సంపాదించిన సాక్షులు ఆమెకు
కమరు ఏమి తెలియదని సెంగ్గాడాయన్ కోర్కానికి చెప్పినప్పు
టికి నమ్మక సాక్ష్యము ఇయ్యనియెడల కీషీం చెదమని చెప్పినట్లు
న్ను ఈ సంగతులు యాక్టు భీమవరం జాయింటు మేజిస్ట్రేటు
గారి యెదుట ప్రమాణములైన చెప్పినట్లున్న విన్నాను. వ్యా
య విచారణ, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహణ విధాన విషయమై
గవర్నరు మొంటువారివల్ల ఏర్పరపబడ్డ తీరనిపరపరమగు ఈ కేసు
కు సంబంధించిన కాగితములు భీమవరం డివిజన్లో ఆఫీసునుండి
తెప్పించుకొని చూచెదగాక యని కోరుచున్నాను.

చెన్న పట్టణపు చరిత్ర

ముకింకను చెప్పవట్టువు టపా సరిగా కాలనాకు ఇ
 క్కడకు వచ్చే యేర్పాటు చేయవలయు విచారముగా నున్నది
 ఈ మధ్య టి. నెలతోబాటుండి రాత్రి ఎనిమిదిగంటలు చాటిస
 తరువాత వచ్చుటచే మాకు చెప్పవట్టువు టపా మూడువ
 రోజున అందుచున్నది. దానితో రన్నరులు సరిగా వచ్చుటకు
 దోషమున్నట్లు మాపర్యవేక్షకు ఇన్స్పెక్టరు పి.వి. తణికిచేయు
 చున్నట్లు కనబడదు. ఎంతవేదిమికి బహుశః వీరు బయటకు రా
 వీలులేకున్నది కానో. టపా ఇక్కడకువచ్చిన తైము గోజు
 వారీగా ఈ ఆఫీసునుండి మాపరిటెండెంటుగారి ఆఫీసుకు
 నిత్యము తెలియపర్చవలయునందున, అయినప్పటికి దీనిని
 మాపరిటెండెంటుగారి ఆఫీసులోకూడా తణికిచేయుచున్నట్లు
 కనబడదు. ప్రతిరోజున మాకు టైముకు టపావచ్చేట్లు డిపార్టు
 మెంటువారు తిగన ప్రకటనప్రకారములకు వేడుచున్నాను.

ಇಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆ

దేవవాద సరసాపురం నమోకొల్లలూ నిల్వయన్న
 పనిని కర్గించుటకుగాను, ఇంకొక సమకొల్లల అనుసేలలు దేవ
 వాదయందున్న, అనుసేలలు సర్వాపురమునందున్న ఉండు
 టకు సత్కయించుటకెట్లు విన్నాను రేపు జూలై మొదలు దేవ
 వాదశాసనం ఉండి వచ్చే జనమీకే ఇచ్చుటకు పంపబడును.

హంట్ గొప్పతనం చూపించు గాని చాక్లెట్ యొక్క స్వరూపాన్ని
నేరము మోపబడిన స్థలం చూద్దామని నా సయ్యంకు నిర్దేశం
మూలగా ప్రకటించి విడిచి పెట్టబడింది.

కాబోవు వారమున కిది లక్షల కాన్పించు బిల్లులు విశవం
మనకు దేవమను.

యానాంగు యోంగు సమ్మేయందు పనిచారు చాల
మంది తిరిగి పనిలో ప్రవేశించుచుండిరి.

నెంఘము

విద్యావివేక శూన్యత కనుదృశ్యమై దుశ్శ్రవణశక్తి
క్రమే, యతఃకృత్తుః చేసికొనుట మార్గములేక ఆస్పృశ్య
తచే బంధించబడి ఆస్మిన్మంఘములకు వెనుకబడియున్న మాల,
మాదిగ, పాకీ, రచ్చదీనాథుల బిడ్డలను విద్యావంతులొనను.

నీతివదులుగను, హిందూమతభక్తులుగను, పుస్తకశ్రీభివృదులుగను
జేయుటకు ఒక కేంద్రభోజనశక్తిగృహము అభివృద్ధిమున కంత
కును స్థాపించుటయే ఈ సంఘమాయోగ్య ముఖ్యోద్దేశము.

2 రాజకీయ, మత, కుల, కుటుంబాల పరిపాలనా
ప్రవర్తికల అధికారుల సీటి, మత, వైదిక, ఆర్థిక, సాంఘిక అభి
వృద్ధికి స్వయంసహకారముగా పాటుపడుటయే ఈ సంఘము
యొక్క పరమోద్దేశము.

3. ఆదిమాంధ్రుల పార్శ్వకామిక అభివృద్ధికి, కర్మసాయ
జీవమునకును బీక కేంద్రసమాకాశకవతి సంఘమును స్థాపించి
చుట అత్యవసరము.

శ్రీమద్ పంచారక మండలి

భూస్వామిలను పాకీయతను, సమన్వయము, పరిష్కరించుటను, అస్పృశ్యుల తొలగించుటను వలయు సాధనములను జాగ్రత్తగా ఆచిక్షాంధ్రుల నన్నివృత్తులై నిరంతరము సేవచేయుటకును ఈ ప్రచారకమండలి పొలుపడును.

విజ్ఞాపనము

మహాబలా రా ! ఆదిమాంకులను అభివృద్ధిచేసి
 తీసికొనివచ్చుటకు అందఱును యేకాభిప్రాయములై యున్నాము.
 ఈ మాతనయొగనైన అనేక ప్రతిష్ఠాపనలు బహుళవేదన. వాతీ
 యవిద్యాలయములు, పాఠశాలముగనంపుములు, గ్రంథాలయ
 ములు దేశమెల్లఁటను వెదజల్లబడుచున్నవి. కాని వర్ణవిభజనలు
 ఆధోఽతిగా వచ్చు ఈవాతీ సద్గతియిటకు అంగ్రహచాఙ్గములు
 తమ కక్షివంతులు కేంద్రీకరించి కృషిచుట్టుట లేదు. అందఱును
 నిమ్మజాతుర్ధ్వజ విషయమై పరిపూర్ణసానుభూతిగల ఈ నవ
 యుగములో ఈ మాఖ్యోద్దేశములు గల సఃఖమును స్థాపించి
 అంగ్రదేశజనము నిమ్మజాతులస్థితిగతులను బాగుచేయుటకై
 భీషంకునును స్థాపించినారు. దీనిజాతులయందు జాతినిండె
 వికాలహృదయం లంపఱును ఈపనికై ఉద్వృత్తమునగు తోడ్పడ
 ప్రార్థించుచున్నాము. ఈ ఘనకార్యము నెరవేర్చుటకై అధ్యక్ష
 మా మూలములు ఆంధ్రుల కావలసియున్నది. ఇది ఆంధ్రులచ
 జనుల జౌభార్యములై లభారహదీయవచ్చు. కావున అందఱును
 తమకు తోచిన సాహాయ్యము చేసి దీనిజయార్థమై కోర్కె
 గలయుట వేదమహ్యము.

- [illegible]

కృష్ణాజిహ్వాబోరుకు కావలెను

(1) కర్మాగారమునందు నుంచి ఆనుభవము గలిగి, వైద్యులు చేయుచున్న కనికరములనుగిట్టియు, మోటారు లాట్రీలను, ట్రాక్టులను పరీక్షించి రిపోర్ట్ చేయగలిగినట్టి ఒక మెకానిక్ ఫార్ మెన్ కావలెను. పరిభ్రాష్టమొక.

అంగీకరించబడిన దరఖాస్తుదారును ప్రారంభమునందు ప్రా
జేవక్తాపైన పూర్తికృప్తి కలబగ జేయునంతరగత జనిలో నుంచ
బడును. కావలసిన జీతము, యోగ్యత, ఉద్యోగము, వజ్రము,
జాతి కుండల గునది నిగరముగా తెలుపుచు, ప్రస్తుతము జనిచేయు
చున్నట్టియు, యిదివరలో జేసినట్టియు వారిగద్దకుండి యోగ్య
తానుత్రితలతో నున దరఖాస్తులను పంపుననలెక. ప్రస్తుతము
యొచ్చుటకు ఉద్దేశ్యపబడిన జీతము నెల 1 కి రు 100/-

(2) స్వీయరక్షకు రోల్లను తోలుటకు యద్దకు డ్రైరకులు, మోటారు రోల్లకు రోల్లరును, మోటారు ట్రాక్టరులను తోలుటకు యద్దకు డ్రైరకులను సెల 1 కి రూ 40 లు జీతము వైన కావలెను సంవత్సరము 1 కి రూ 2 లు చొప్పున రూ 50 లు వరకు జీతము మోల్చించబడును. ఎంజిను డ్రైరకునికి అర్హత యున్నట్టివారు తే. యిదివరలో పనిచేసినందుకై యవ్వబడిన యోగ్యతాపత్రతి యున్నట్టివారు మౌత్రిమే దరఖాస్తును పంపు కొనవలెను. దరఖాస్తుచేయు వారి యోగ్యత, కడుమును, యిది వరలో చేయుచుండినవి, ఉండిన యోగ్యతాపత్రములతో సహా దరఖాస్తులను పంపుచువలెను. దరఖాస్తు లన్నియు 1928 సంవత్సరం జూను సెల 10 వ తేదీలోగా ఈ దిగుట చేవ్రాలుచేసిన వారికి ఉరకులెను.

770 టి. కె. టి. వీరరాఘవాచారియూర్,
 లోకల్ ఫండు జిల్లా ఎంజనీరు, (కృష్ణా) చిలకలపూడి

